

BESTUURSVERSLAG

1.0 Algemene informatie

- 1.1 Schooltype
- 1.2 Raad van Toezicht
- 1.3 College van Bestuur
- 1.4 Directie
- 1.5 Schoolgrootte

2.0 Onderwijsverslag

- 2.1 Visie en Missie
- 2.2 Onderwijs op het SDL
- 2.3 Prestatiebox VO
- 2.4 Onderwijsevaluatie locatie Dalton Vakcollege
- 2.5 Onderwijsevaluatie Kapteynweg (KTW)
- 2.6 Onderwijsevaluatie Overkampweg (OVK)
- 2.7 Onderwijsevaluatie ISK

3.0 Kwaliteitszorg

- 3.1 Uitwerking
- 3.2 Samenwerkingsverbanden
- 3.3 Horizontale verantwoording
- 3.4 Gevoerde beleid inzake afhandeling van klachten
- 3.5 Code goed bestuur

4.0 Sociaal verslag

- 4.1 Opbouw
- 4.2 Bevoegdheden
- 4.3 Ziekteverzuim
- 4.4 Functiemix
- 4.5 Kwalitatieve strategische personeelsplanning
- 4.6 Gevoerde beleid inzake uitkeringen na ontslag
- 4.7 Personele lasten

5.0 Informatie en communicatietechnologie

6.0 Huisvesting

7.0 Planning en Control

- 7.1 Algemeen
- 7.2 Ontwikkelingen gedurende het boekjaar
- 7.3 Toestand op balansdatum (solvabiliteit en liquiditeit en weerstandsvermogen)
- 7.4 Behaalde resultaten
- 7.5 Belangrijkste bestuurlijke voornemens en financiële vertaling daarvan
- 7.6 In het nieuwe jaar genomen besluiten en de financiële vertaling daarvan
- 7.7 Samenvatting begroting 2019
- 7.8 Verslag van beleid van beleggen en belenen (soorten, omvang en looptijd)
- 7.9 Risicoparagraaf
- 7.10 Kasstromen en financieringsbehoeften
- 7.11 Terugkoppeling belangrijkste ontwikkelingen t.a.v. verwachtingen van vorig verslagjaar
- 7.12 Financiële instrumenten
- 7.13 Allocatie van middelen (onderdeel van maatschappelijke thema's)

10

10

10

10

10

10

10

10

11

11

11

11

12

13

14

14

14

16

16

16

17

17

17

17

18

18

19

19

20

20

20

20

20

21

22

22

22

22

23

23

23

23

23

23

23

23

24

24

24

24

8.0 Risicoparaagraaf	24
9.0 Continuïteitsparaagraaf SDL	26
A1 Gegevensset kengetallen	26
A2 Meerjarenbegroting	26
B.1 Aanwezigheid en werking van het interne risico en beheersings- en controlesysteem	28
B.2 Belangrijkste risico's en onzekerheden	28
B.3 Rapportage toezichhoudend orgaan	28
10.0 Medezeggenschapsraad (MR)	33
10.1 Inleiding	33
10.2 Samenstelling MR	33
10.3 Aantal (geplande) vergaderingen	33
10.4 Instemmings- en adviesaanvragen	34
10.5 Overige onderwerpen	34
10.6 Overleg met bestuur	34
10.7 Scholing MR	34
10.8 Zorgpunten	34
JAARREKENING	35
Grondslagen van waardering van activa, passiva en resultaatbepaling	36
Balans per 31 december 2018	41
Kasstroomoverzicht 2018	42
Staat van baten en lasten 2018	43
Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans	44
Toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten	47
Bestemming van het resultaat	50
Gebeurtenissen na balansdatum	51
Verbonden partijen	52
Verantwoording subsidies	53
Wet Normering Topinkomens	54
Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	58
Ondertekening	59
OVERIGE GEGEVENS	
Controleverklaring van de onafhankelijke controlerend accountant	60
Gegevens over de rechtspersoon	63

BESTUURSVERSLAG

In dit jaarverslag 2019 leggen wij verantwoording af over het gevoerde beleid in het afgelopen jaar. Het beleid van het Stedelijk Dalton Lyceum (SDL) is vastgelegd in het strategisch beleidsplan (lees schoolplan) 2016-2020 en in de locatieplannen 2019.

De missie van de school

De missie van het Stedelijk Dalton Lyceum is het verzorgen van vernieuwend onderwijs dat geënt is op de werkwijze volgens Dalton-uitgangspunten. Leerlingen worden in een sfeer van openheid gestimuleerd om zelfstandig en met gevoel voor eigen verantwoordelijkheid te werken aan hun persoonlijke ontwikkeling. Er is aandacht voor autonomie van medewerkers en leerlingen. Zij krijgen ruimte om zelf verantwoordelijkheid te nemen voor de vormgeving en de kwaliteit van ons onderwijs en worden hierop aangesproken. Verantwoordelijkheden worden laag in de organisatie gelegd en de schoolorganisatie is daarop ingericht.

Strategisch beleidsplan en de drie pijlers

Het Stedelijk Dalton Lyceum staat voor kwalitatief hoogstaand, pluriform en modern voortgezet openbaar onderwijs voor Dordrecht en omgeving volgens de Dalton uitgangspunten. De profilering van het SDL, onderscheidend naar de verschillende schoolsoorten neemt hier een prominente plek in. Vanuit het strategisch beleidsplan 2016-2020 zijn drie pijlers geformuleerd te weten doorlopende leerlijnen tussen PO-VO en tussen vmbo-mbo, optimale samenwerking tussen de locaties en verankering van het Daltononderwijs.

Gerealiseerde leerlingenaantallen en financiële ontwikkeling

Het totale aantal leerlingen per 1 oktober 2019 was 2180. Dat is een daling van 191 leerlingen (waarvan een daling van 138 leerlingen reguliere opleidingen en een daling van 53 ISK-leerlingen) ten opzichte van het daadwerkelijke aantal per 1 oktober 2018. In de begroting 2019 werd een daling van het aantal reguliere leerlingen verwacht van 90 leerlingen. Het aantal leerlingen nam op alle locaties af. De grootste daling vond plaats op de Kapteynweg en de Overkampweg. De examenklassen waren dat jaar relatief erg groot en de nieuwe aanmeldingen bleven achter bij de prognose. De ISK-afdeling daalde per 1 oktober 2019 naar 118 leerlingen. De beschikbare ruimte op de Eulerlaan voor de ISK-afdeling was hiermee ruim voldoende.

Sinds 2015 is er sprake van een demografische daling van het aantal VO-leerlingen in de regio Drechtsteden. De prognoses voor de komende jaren voor deze regio laten wederom een daling zien van het totale aantal VO-leerlingen. Het totale leerlingenaantal van het SDL is in 2016

en 2017 tegen de toenmalige verwachtingen in gestegen. De verwachte leerlingendaling is in 2018 ingezet. Het SDL heeft op deze leerlingendaling geanticipeerd door het voeren van een voorzichtig financieel en formatief beleid.

Door de daling van het aantal reguliere leerlingen per 1 oktober 2019 is er in augustus 2019 een kleinere personele formatie ingezet, maar deze verkleining is niet voldoende geweest. Hierdoor hebben de locaties voor 2020 een extra formatieve taakstelling. De nieuwe financiering van ISK-leerlingen door OC&W per 1 januari 2019 is financieel nadelig, want deze nieuwe berekeningswijze houdt in dat de basisbekostiging uitsluitend nog verstrekt wordt indien een leerling voor 1 oktober van dat schooljaar staat ingeschreven bij de ISK-afdeling. Veel leerlingen komen echter pas na die datum binnen. Aangezien het SDL geen wachtlijsten wil voor deze leerlingen, moet het onderwijs voor anderstaligen worden bekostigd uitsluitend uit de dan beschikbare maatwerkbekostiging.

De werkelijke vervangingskosten voor personeel waren voor 2019 20% hoger dan in de begroting 2019 was opgenomen. De inhuur van tijdelijk personeel was in 2019 wederom veel hoger dan begroot. Deze dure inhuur personeel betrof voornamelijk onderwijsgevend personeel.

Er was voor 2019 een positief resultaat begroot. De jaarrekening van 2019 laat een lager positief resultaat zien, doordat de formatieve inzet niet evenredig is afgenomen met de daling van het reguliere leerlingenaantal. Dit bovenstaande is exclusief de bestemmingsreserve aanvullende bekostiging PO-VO. Deze aanvullende bekostiging werd in december 2019 ontvangen en kon derhalve niet meer in 2019 worden ingezet. Deze bestemmingsreserve zal in 2020 en 2021 worden ingezet.

In dit bestuursverslag zijn in het kort de resultaten opgenomen van de vijf politieke of maatschappelijke thema's die door de minister als zodanig zijn aangewezen voor de jaarverslaggeving 2019 en verder. Dit zijn strategisch personeelsbeleid (zie hierna), passend onderwijs (zie hierna), allocatie van middelen naar schoolniveau (zie jaarrekening 2019), vmbo-techniek (zie onderwijskundig verslag Dalton Vakcollege) en toetsing en examinering (zie onderwijskundige verslagen locaties en kwaliteitszorg).

Personele ontwikkelingen en strategisch personeelsbeleid

De gemiddelde leeftijd van het onderwijsgevend personeel van het SDL, met name van de eerstegraads docenten is nog steeds hoog ten opzichte van het landelijk gemiddelde. De pensioengerechtigde leeftijd is voor 2019 bepaald op 66 jaar (en een aantal maanden) en daarnaast zijn de financiële mogelijkheden om eerder te stoppen met werken of meer in deeltijd te gaan werken, verslechterd voor de werknemers. Hierdoor gaan docenten (een aantal jaren) later met pensioen dan in 2014 in de meerjaren prognoses was opgenomen.

In 2019 is een zeer klein aantal eerstegraads docenten met pensioen gegaan. De komende jaren zal een aanzienlijk groter gedeelte van de eerstegraads docenten met pensioen gaan. Dat betekent dat de komende jaren het SDL extra zal moeten blijven investeren in het aantrekken van eerstegraads docenten met name voor die vakgebieden waar grote tekorten in het aanbod zijn of dreigen te ontstaan, de zogenaamde tekortvakken. Het SDL zet het beleid door om eigen tweedegraads docenten in de tekortvakken te stimuleren hun eerstegraads bevoegdheid te gaan halen.

Daarnaast participeert het SDL in het programma aanpak lerarentekort Platform Onderwijsarbeidsmarkt Rijnmond 2019. De uitvoering van dit programma gebeurt met subsidie uit de regeling RAL (regionale aanpak lerarentekort) van OCW. Het SDL doet mee met de projecten "Onderwijs anders Organiseren" en "Versterken Samen Opleiden" uit het programma.

Op personeelsgebied blijft een ISK-afdeling ingewikkeld vanwege de vier financieringsmomenten (zogenaamde maatwerkbekostiging), de sterke schommelingen in leerlingaantal en de relatief korte doorlooptijd van leerlingen. Er wordt gewerkt met halfjaar contracten voor de tijdelijke personeelsleden (flexibele schil). Waar mogelijk zijn personeelsleden in vaste dienst van de ISK-afdeling op de andere reguliere afdelingen van het SDL ingezet. Dit laatste is noodzakelijk, omdat bij een terugloop van het aantal ISK-leerlingen het financieel risico voor het SDL te groot is wanneer er onvoldoende flexibele schil is.

Binnen het kader van strategisch personeelsbeleidsontwikkeling is in 2019 het document groeien in functie opgesteld. Hierin staan hernieuwd beschreven de functie-eisen van de docent met de daarbij behorende afspraken rondom de functionerings- en beoordelingsgesprekken, de criteria om in aanmerking te komen voor promotie, en handvatten voor docenten om hier concreet invulling aan te geven. Er is hiervoor een scholing c.q. opfriscursus gevolgd door de direct leidinggevendenden. Het SDL heeft er bewust voor gekozen om elke bevoegde docent, eerste of tweedegraads, de mogelijkheid te bieden om voor de hoogste schaal LD in aanmerking te komen.

In 2018 is er gestart met het opstellen van het professioneel statuut door de personeelsleden en eind 2019 was dit gereed. Het is een levend document geworden dat jaarlijks met de personeelsgeleding van de MR zal worden geëvalueerd. Om de werkdruk van docenten te beheersen zijn

verschillende initiatieven ontplooid. In 2019 is besloten om voor leerlingen vijf extra lesvrije dagen in het rooster op te nemen om docenten de ruimte te geven deze dagen te gebruiken voor extra ontwikkeltijd. Er werd met enkele aanpassingen op de locaties alsnog voldaan aan de wettelijke minimale contacttijd van de leerlingen. Elke docent van het SDL heeft een device van school ter beschikking gekregen.

Docenten hebben ruimte gekregen om zelf in teamverband hun onderwijsaanpak te veranderen in (meer) maatwerk voor leerlingen en met daarbij vermindering van de eigen werkdruk. Er zijn hiervoor op de locaties in 2019 verschillende projecten gestart. Docenten uit de bovenbouw hebben ook kritisch gekeken naar de invulling van de programma's van toetsing en afsluiting, die voor een aantal vakken overbeladen waren voor zowel de leerlingen als de docenten. Waar mogelijk zijn deze pta's aangepast.

Toetsbeleid

De schoolexaminering is in 2019 verder aangescherpt. Het SDL heeft de actielijnen van de VO-raad hierin gevolgd. Er is onder andere een examencommissie ingesteld, de positie van de examensecretaris is versterkt en er wordt gewerkt met de PTA-checklist die is opgesteld door de VO-raad. Er wordt steekproefsgewijs gecontroleerd op de navolging van het PTA-proces. In 2020 zal het vigerende toetsbeleid worden geëvalueerd en bijgesteld waar nodig. Er wordt in het toetsbeleidsplan 2020 ook aandacht geschonken aan de aanwezige toetsdeskundigheid bij docenten en de wijze van toetsing richting meer formatief toetsen.

Kwaliteitskaart en onderwijsvernieuwingen

Alle afdelingen van het SDL stonden in 2019 door de inspectie als voldoende beoordeeld. Er wordt gewerkt aan verbetering van de havo-eindexamenresultaten, deze worden nu als te laag beoordeeld door de inspectie. Hiermee zou de havo-afdeling in 2020 op onvoldoende uitkomen. Deze lage scores ten opzichte van het landelijk gemiddelde worden veroorzaakt door de mogelijkheid die het SDL (als enige binnen Dordrecht) biedt aan leerlingen met een mavo-diploma om op te stromen naar havo. Volgend jaar gaat het ministerie het inspectieoordeel hier landelijk op aanpassen.

In 2019 is door het team van de onderbouw van de Kapteynweg een onderwijsvernieuwing ingezet in de vorm van Dalton plus. Deze nieuwe aanpak sluit aan op het succesvolle onderwijsconcept onderzoekend leren van het Nova Tienercollege. Naar aanleiding van de Daltonvisities zijn ook onderwijsvernieuwingen c.q. -verbeteringen ingezet op de andere vestigingen. Het team van de ISK-afdeling is in augustus gestart met een pilot gepersonaliseerd leren.

Passend onderwijs

Het SDL neemt deel aan het samenwerkingsverband Passend Onderwijs voor PO en VO in Dordrecht. Alle besturen van het PO en (S)VO zijn hierin vertegenwoordigd. Elk jaar worden de beschikbare budgetten voor het Voortgezet onderwijs vastgesteld. Op basis van de ingediende projectplannen door de locaties worden er door het samenwerkingsverband Passend Onderwijs beschikkingen voor de gevraagde arrangementen toegekend. De onderstaande arrangementen zijn in 2019 uitgevoerd.

SCHOOLARRANGEMENT	GROEPSARRANGEMENT
Overkampweg BOBA Indus Leerling Coaching Mindsettraining Huiskamercoaching RTI Methode	Overkampweg Rots en Water
Kapteynweg EigenWijsOnderwijs	Kapteynweg Studious Examenvreestraining Weerbaarheidstraining Yoi
Vakcollege Orhopedagoog Zorg in de school Interne Zorg Coaching	Vakcollege BIKKL Faalangstreductietraining GROL weerbaarheidstraining
ISK Alfabetiseren NT2	

Burgerschapsvorming

Vanaf 2020 zal burgerschapsvorming op elke VO-school meer prominent terugkomen in het jaarverslag. Het SDL wil in dit verslag aangeven op welke wijze burgerschapsvorming wordt vormgegeven binnen ons onderwijs. Het SDL streeft ernaar om bij te dragen aan de verdere ontwikkeling van alle leerlingen tot actieve, betrokken en in meer of mindere mate kritische (wereld) burgers. Vanuit het SDL wordt vanuit de daltonwaarden bijgedragen aan (wereld)burgerschapsonderwijs. Uitgangspunt is dat de school een oefenplaats is voor burgerschapsvaardigheden (kritisch denken, socraatich gesprek, debat enz.). Deze vaardigheden worden geoefend met het oog op thema's als vrijheid en gelijkheid, macht en inspraak, identiteit, diversiteit, solidariteit, digitaal samenleven, duurzaamheid, globalisering en technologisch burgerschap. Elke locatie van het SDL is vrij om (wereld) burgerschapsonderwijs in te richten op een manier die past bij de locatie.

Burgerschapskennis en -vaardigheden doen leerlingen op in vak- en leergebieden, vakoverstijgende projecten en -activiteiten, het klas- en schoolklimaat en buitenschoolse activiteiten.

Op het SDL zal in de jaaragenda een burgerschapsweek opgenomen worden waaraan elke locatie zijn eigen invulling geeft. In die week kunnen leerlingen bijvoorbeeld een maatschappelijke stage volgen, socraatich gesprekken voeren, debatteren, een project voor een goed doel organiseren of door middel van onderzoekend leren een burgerschapsthema bestuderen. Er komt voor elke leerling een plusdocument waarin de activiteiten en (wereld)burgerschapsvaardigheden staan die een leerling in zijn of haar loopbaan heeft (op)gedaan.

Duurzaamheid

Vanaf 2020 zal ook duurzaamheid op elke VO-school meer prominent terugkomen in het jaarverslag. Het SDL wil in dit verslag aangeven op welke wijze duurzaamheid wordt vormgegeven binnen ons onderwijs. Er is hiervoor een commissie duurzaamheid opgericht die een beleidsnotitie heeft opgesteld voor het gehele SDL. Alle geledingen uit de schoolorganisatie zijn vertegenwoordigd in de commissie. In de beleidsnotitie is onder andere het volgende opgenomen.

Het SDL streeft ernaar om de zogenaamde 'footprint' te verkleinen. Het SDL heeft hierin een opdracht waarbij het SDL ambitie en lef wil tonen. Zaken die zowel medewerkers als leerlingen zouden kunnen beïnvloeden zijn educatie van leerlingen over hun impact op hun directe omgeving, educatie van personeel, het energie neutraler maken van de gebouwen en overleg met de overheid (gemeente, rijk, waterschappen) over te nemen stappen.

De commissie duurzaamheid heeft voor het strategisch beleidsplan 2020-2024 haar ideeën verder uitgewerkt in concreet te nemen stappen voor de korte en voor de langere termijn.

Samenwerking met het primair onderwijs

Er is in 2019 intensief samengewerkt met het openbaar primair onderwijs in Dordrecht (OPOD) binnen het zogenaamde Nova Tienercollege. Deze nieuwe vorm van onderwijs heeft als doel om de doorlopende leerlijn van basisschool naar voortgezet onderwijs te verbeteren. Daarnaast is vanuit dezelfde doelstelling het project Expeditie VO voortgezet. Hierin kregen basisschoolleerlingen de kans om op de drie locaties hun reken- en taalvaardigheden te versterken.

Zaken met een politieke of maatschappelijke impact

Er is in 2019 opnieuw sprake geweest van een aanzienlijk minder aantal leerlingen in de ISK-afdeling dan in 2017 en 2018. Dit werd veroorzaakt door een afname van de

vluchtelingenstroom. Vanaf medio oktober 2019 begon het aantal ISK-leerlingen weer te stijgen.

Huisvestingszaken

De huisvesting van de mavo-havo-vwo-locaties is in 2019 volgens het MOP aangepakt. De huisvestingskosten van het Dalton Vakcollege zijn relatief hoog door met name de energiekosten. Het gebouw wordt gedeeld met het vmbo van het Insula College, waardoor de kosten gedrukt kunnen worden. Daarnaast huurt het da Vinci College ruimtes waardoor de kosten verder gedrukt kunnen worden.

M.E.M. van der Krogt,
Voorzitter College van Bestuur

Juni 2020

1.0 Algemene informatie

1.1 Schooltype

Het Stedelijk Dalton Lyceum is een algemeen toegankelijke openbare scholen-gemeenschap voor voortgezet onderwijs in Dordrecht. Het onderwijs wordt gegeven op drie locaties in de sectoren vwo, havo en vmbo. Daarnaast verzorgt de school de Eerste Opvang van Anderstaligen (EOA) binnen de zogenaamde ISK-afdeling op de Eulerlaan.

1.2 Raad van Toezicht

Het Stedelijk Dalton Lyceum (SDL) valt onder het bevoegd gezag van de Stichting voor Openbaar Onderwijs in Dordrecht. Het adres luidt:

Stichting voor Openbaar Onderwijs in Dordrecht
Postbus 8007
3301 CA Dordrecht

Sinds 30 augustus 2012 heeft de Raad van Toezicht een eenhoofdig College van Bestuur aangesteld. De besturingsfilosofie en de strategie is, conform de "Code Goed Onderwijsbestuur", nader uitgewerkt. Het CvB neemt in het kader van de verantwoordingsopdracht deel aan "Vensters voor Verantwoording" van de VO-raad. De schoolleiding (locatiedirecteuren) heeft een uitvoeringsmandaat dat is vastgelegd in een managementstatuut.

Het SDL geeft in het strategisch beleidsplan (schoolplan 2016-2020) de ontwikkelingen aan waarover periodiek wordt gerapporteerd aan de Raad van Toezicht.

De Raad van Toezicht bestaat uit:

- Dhr. mr. F. van der Wende (voorzitter, financiën)
- Dhr. J.B.M. Onderwater (vicevoorzitter/secretaris, marketing en communicatie) tot 1 oktober 2019
- Dhr. drs. J.C.M. Rasch (vicevoorzitter/secretaris) vanaf 1 juli 2019
- Dhr. drs. R.J.M. van den Broek (financiën, onderwijszaken)
- Dhr. J. Mastik (onderwijszaken, bestuurszaken)
- Mw. mr. F.G. Evenboer-Nijman (juridische zaken, personeelszaken) t/m 30 juni 2019
- Dhr. mr. J.B. Evenboer (juridische zaken, personeelszaken) vanaf 1 oktober 2019

1.3 College van Bestuur

Per 1 januari 2014 heeft de Raad van Toezicht mw. drs. M.E.M. van der Krogt als voorzitter van het College van Bestuur benoemd.

1.4 Directie

Dhr. drs. L.L. Jongejans, locatiedirecteur Kapteynweg en Eulerlaan (ISK).

Dhr. drs. L.A.F. Gerrits, locatiedirecteur Overkampweg.

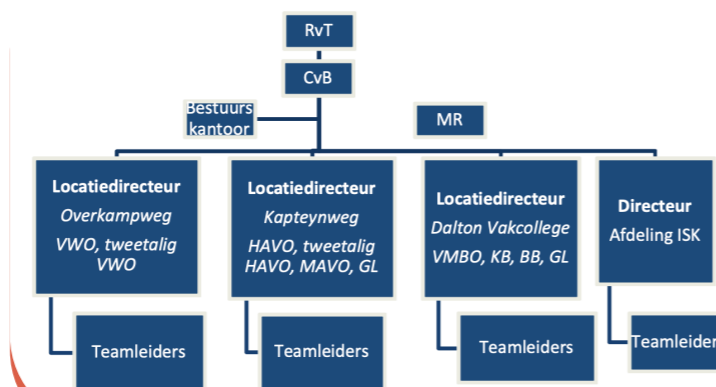
Dhr. A.F. Rook, locatiedirecteur Dalton Vakcollege, tot 1 augustus 2020

Mevr. C. van der Woude, locatiedirecteur Dalton Vakcollege, vanaf 1 augustus 2020.

Het management wordt gevormd door de voorzitter van het College van Bestuur samen met de locatiedirecteuren.

Het locatie-management bestaat uit de locatiedirecteur met de locatie adjunct-directeur en teamleiders.

Organigram:

1.5 Schoolgrootte

Aantal leerlingen (excl. VAVO)	1-10-2019	1-10-2018	1-10-2017	1-10-2016
ISK	118	171	181	234
Leerpark (vmbo-beroepsgericht)	346	354	401	396
Kapteynweg (vmbo-tl en havo)	995	1080	1.116	1.031
Overkampweg (vwo)	721	766	806	798
Totaal	2180	2371	2.504	2.459
VAVO leerlingen	39	45	32	29

2.0 Onderwijsverslag

2.1 Visie en Missie

Het Stedelijk Dalton Lyceum heeft de visie en missie geformuleerd in het strategisch beleidsplan (schoolplan) 2016 – 2020. De missie geeft ons een kader voor onze huidige en toekomstige strategische beleidsontwikkeling. Het Stedelijk Dalton Lyceum is een openbare school die voortgezet onderwijs biedt aan alle jongeren. Hierbij wordt geen onderscheid gemaakt tussen milieu, godsdienst, huidskleur, sekse, nationaliteit en uiterlijk. Gelijkwaardigheid, tolerantie en respect zijn de uitgangspunten voor het samenleven en samenwerken op de school. Het Stedelijk Dalton Lyceum (SDL) streeft naar kwalitatief hoogstaand en pluriform voortgezet onderwijs voor Dordrecht en omstreken, waarbij de Daltonprincipes het uitgangspunt zijn.

Daltononderwijs gaat uit van het gegeven dat elk mens in staat is tot het dragen van verantwoordelijkheid voor zichzelf en zijn omgeving. Het individu wordt gezien in zijn relatie tot de sociale context. In een Daltonschool overheerst het respect voor de leerling als mens. Het kind is in staat tot het dragen van verantwoordelijkheid voor zijn eigen ontwikkeling. Het Stedelijk Dalton Lyceum is lid van de Nederlandse Dalton Vereniging (NDV).

Het Dalton onderwijs is gebaseerd op een zestal pijlers die nauw samenhangen:

Het handelen van de school is erop gericht leerlingen te leren verantwoord om te gaan met vrijheid en is gericht op zelfstandig leren en samenwerken. Leerlingen krijgen structureel ruimte voor creatieve zelfwerkzaamheid en het wordt hen mogelijk gemaakt medeverantwoordelijkheid te dragen voor het eigen leerproces en het sociaal klimaat in de school.

Daarnaast gelden de volgende uitgangspunten. De school respecteert en vertrouwt leerlingen. De school stelt eisen aan de prestaties van leerlingen. Aan leerlingen wordt de mogelijkheid geboden alle facetten van hun persoonlijkheid te ontwikkelen.

De school biedt elke leerling een leerweg, passend bij de eigen capaciteiten met perspectief op doorstroming naar een vervolgopleiding. Om een optimaal resultaat te krijgen zal het SDL waar nodig met anderen samenwerken om zijn missie te realiseren.

2.2 Onderwijs op het SDL

Op vier locaties wordt het volgende onderwijs verzorgd.

Overkampweg	:vwo, tweetalig vwo
Kapteynweg	:havo, tweetalig havo, mavo, vmbo gemengde leerweg
Dalton Vakcollege	vmbo kaderberoeps- en basisberoepsgerichte leerweg
Eulerlaan	ISK -afdeling

Examenresultaten 2017-2019

Opleiding	Examenjaar 2019		Examenjaar 2018		Examenjaar 2017	
	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal
OVK						
Vwo	88,4	138	85,1	114	87,5	104
KTW						
Havo	79,4	155	82,3	124	79,8	114
Vmbo-tl	92,8	111	82,5	120	95,2	84
Leerpark						
Vmbo-kb	100	57	97,7	75	94,3	53
Vmbo-bb	100	34	88,9	36	100	47
lwt	-	-	-	-	-	-
Vmbo-gl			100	1	87,5	16
		395		470		418

Als Daltonschool willen wij dat onze leerlingen naast het behalen van hoge opbrengsten voor de examens, ook extra competenties ontwikkelen die waardevol zijn voor hun vervolgstudies en voor het goed kunnen functioneren in onze complexe maatschappij. Dit wordt naast de reguliere- en Daltonlessen gerealiseerd in het uitgebreide curriculum van cultuur, sport en maatschappij (CSM) en de mogelijkheid om tweetalig onderwijs te volgen dan wel hiervoor hooggekwalificeerde certificaten te behalen.

2.3 Prestatiebox VO

De school heeft in het kader van de prestatiebox VO gekozen voor continuering van de volgende doelen: focus op bèta, taalontwikkeling Nederlands, tweetalig onderwijs (Engels) en de doorontwikkeling van het vakonderwijs. De focus is blijven liggen op opbrengstgericht werken.

2.4 Onderwijsevaluatie locatie Dalton Vakcollege

Na jaren van een stevige en noodzakelijke aanpak ten aanzien van verbeteringen van het onderwijs en het inzetten van nieuwe onderwijsontwikkelingen, was 2019 voornamelijk een jaar van creëren van draagvlak, borgen en evalueren.

Diverse lopende projecten uit het team die op individuele basis waren ingezet, zijn breder ingezet om op die manier de onderwijskwaliteit grootschalig te verbeteren. Voorbeelden van deze initiatieven zijn de inzet van een portfolio, collega-coaching en intervisie, differentiatie & leerpleinen, ouderbetrokkenheid, projectweken, cultuurprojecten, talentenshow en het sciencelab. Er is een goede start gemaakt met het meer spreiden van deze projecten over meerdere docenten en is er minder individueel gewerkt.

In 2019 is de ondersteuningsstructuur voor leerlingen sterk verbeterd. Alle processen binnen de leerlingenzorg zijn geborgd, worden geëvalueerd en bij de juiste betrokkenen uitgezet. Er is een passende intakeprocedure, de overdracht met en naar andere scholen is sterk verbeterd. Vanuit het ondersteuningsteam (daarin nemen zowel interne als externe zorgverleners zitting) wordt gezorgd voor kennisdeling en voorlichting richting de teams. Er is verbeterd beleid op (ziekte- en ongeoorloofd) verzuim van leerlingen. Bij de leerlingbesprekingen wordt gebruik gemaakt van een signaleringsinstrument.

Het Dalton Vakcollege is trotse mede-penvoerder van het project Sterk Techniek Onderwijs, dat in januari 2020 formeel van start gaat. De doelen van dit project zijn verbetering van de kwaliteit van het technische vmbo, vergroten van de instroom, techniek toegankelijker maken voor leerlingen en te voldoen aan de vraag naar arbeidskrachten op middellange termijn door middel van het bevorderen van een betere doorstroom naar het mbo. Met scholen van het vmbo, praktijkscholen en V(S) O scholen in de regio, werkt het Dalton Vakcollege samen om het techniekonderwijs te versterken. Partners uit het bedrijfsleven geven daarbij ondersteuning. Ook zijn twee mbo-scholen aangesloten als vertegenwoordigers van het vervolgonderwijs.

Het Vakcollege werkt samen met het Da Vinci College (mbo) aan een doorlopende leerlijn. Het streven is om in schooljaar 2020/2021 te starten met een leerwerkgroep van ongeveer 15v leerlingen. Deze leerlingen volgen een aangepast programma dat gericht is op vakkennis, beroepsvaardigheden, (vak)rekenen en Nederlands. Ook is er ruimte voor veel individuele pedagogische begeleiding, dit om vroegtijdig uitval te voorkomen. In het programma

worden onderdelen van het mbo 1 programma ingezet, waardoor leerlingen een gemakkelijke overgang kunnen maken naar mbo 2. Op langere termijn is het doel om leerlingen, door intensievere samenwerking met het mbo binnen de veilige setting van het Vakcollege een mbo 2-diploma te laten halen. Door overlap tussen de opleidingen weg te nemen en de aangeboden leerstof meer te richten op het toekomstige beroep, zou deze opleiding in vier jaar kunnen worden afgerond. Dit biedt een ideale leerweg voor de meest praktische leerlingen. Zowel het Da Vinci als het Vakcollege zien het verder uitbouwen van deze samenwerking als prioriteit voor de komende jaren.

Het Vakcollege heeft de pr-activiteiten geëvalueerd en aangepast. Er is meer geprofileerd als Vakcollege, de enige school in de omgeving die zoveel praktijkuren biedt; er zijn veel vmbo-leerlingen die hier behoefte aan hebben. Het Vakcollege heeft in de deelname aan Expeditie VO, waarbinnen OPOD-leerlingen uit groep acht tien middagen bij het DV te gast waren, ook expliciet de nadruk gelegd op de praktische kant van de school. Hierdoor kiezen meer leerlingen voor het DV. De pr is meer gericht op een individuele aanpak, de pr-medewerker en de teamleider onderbouw hebben veel ouders en leerlingen individueel of in kleine groepen in de school gehaald. Ook hieruit zijn meerdere aanmeldingen voortgekomen.

Samen met OPOD is een projectplan ontwikkeld om te gaan starten met kennismaken met techniek op de basisscholen. Voor alle OPOD-scholen wordt voor de groepen 3 t/m 8 eenmaal per jaar een techniekles gegeven door het DV. Dat zijn ongeveer 2800 leerlingen per jaar.

	2017	2018	2019
Brugklas	100	62	67
Eindexamenklas	112	93	91
Totaal	212	155	158
Stijging/daling	+18	-57	+3

Examenresultaten

Aantal examenleerlingen 2018/2019	85
Slagingspercentage BB	100%*
Slagingspercentage KB	100%*
Verskil SE-CE BB	0,08
Verskil SE-CE KB	0,19
Gemiddeld cijfer CE BB	6,26
Gemiddeld cijfer CE KB	6,19

* In schooljaar 2018/2019 hebben 9 BB-leerlingen een vak op KB-niveau afgerond en zijn er onder de KB-leerlingen 20 TL-examens (=mavo) afgenomen.

In-, uit- en doorstroom

Instroom brugklas 2019/2020	60 leerlingen
Instroom klas 2 t/m 4	14 leerlingen
Uitstroom 2018/2019	19 leerlingen
Doubleure in 2018/2019	24 leerlingen
Aantal examenleerlingen zonder diploma 2019	2 leerlingen

De school voldoet aan de wettelijke eisen m.b.t. de gegeven onderwijstijd.

2.5 Onderwijsevaluatie Kapteynweg (KTW)

De speerpunten voor 2019 waren gericht op het optimaliseren van het primaire onderwijsproces waarin leerlingen naast het verwerven van kennis en vaardigheden leren te reflecteren. Daarbij wordt rekening gehouden met de doelgroep waaronder ook leerlingen die uit een sociaaleconomische achterstandspositie komen. De hoofdpunten vanuit het schoolplan 2019 waren: Burgerschapsvorming versterken met het programma Vriend en Vijand (alle leerjaren), verzuimcoördinatie versterken, professionaliteit medewerkers verbeteren en versterken Dalton/onderwijsinnovatie. Rendementsverbetering door opbrengstgericht werken en door Daltonaspecten (maatwerk) te versterken. Gestelde doelen:

- Doorstroom: <90% (was >10%). Dit is redelijk benaderd.
- Mavo: CE resultaat: 95% (was 93%). Percentielscores boven 50. Dit doel is eveneens redelijk benaderd. De

percentielscore kan bij een aantal vakken hoger.

- Havo: CE resultaat: 90% (was 82%). Percentielscores tegen 50. Deze laatste moet hoger. Heit doel is niet behaald. Het team maakt een plan om dit in mei 2020 wel te behalen.

Aantal leerlingen	2017	2018	2019
Brugklas	212	176	164
Eindexamenklas	247	280	245
Totaal	1116	1080	995
Stijging/daling	+78	-36	-85

Examenresultaten 2019

Slagingspercentage:	mavo 93%
Gemiddeld cijfer CE:	mavo 6,41
Verskil CE-SE:	mavo -0,14
Percentielscore	mavo 59
Slagingspercentage:	havo 82%
Gemiddeld cijfer CE:	havo 6,01
Verskil CE-SE:	havo -0,17
Percentielscore	havo 35

Door-, op- en afstroomcijfers (peildatum 31 december 2019).

Cohort schooljaar	17/18		18/19		19/20	%
	aantal	%	aantal	%		
Instroom	303	29	219	20	206	21
In- en uitstroom	239	22	34	3	-	
Doorstroom	858	83	865	80	-	
Opstroom	63	6	76	7	-	
afstroom	64	6	64	6%	-	
Doubleure	69	7	64	6%	-	
Uitstroom zonder diploma	22	11	31	3%	-	
Gezakt	31	16	46	13%	-	
Diploma	165	84	233	87%	-	
Uitstroom	33	185	17	17%	-	

Onderwijstijd

De locatie voldeed aan de onderwijstijd. Dit komt mede door het aanbod van Daltonuren (15 per week, waar leerlingen er minimaal (mag meer) 6 van moeten kiezen in een volle werkweek.

Profilering onderwijsaanbod

Innovatief onderwijs kreeg in 2019 steeds beter vorm met de invoering van DaltonPlus en het Daltonhuis. Daarbij werd en wordt sterk geleund op wetenschappelijke bevindingen.

Met de invoering van vakoverstijgende projecten die lesstof vervangend zijn, kunnen leerlingen het geleerde in een context plaatsen en meer betekenisvol leren. De zelfstandige rol van de leerling wordt hierdoor versterkt.

Informatietechnologie

In schooljaar 2019/ 2020 is het vak ICT en media (Informatietechnologie) voor mavo bovenbouw gestart. De modules die worden aangeboden zijn IT en hardware, professionele beroepsvaardigheden, media en vormgeven en ICT-vaardigheden.

2.6 Onderwijsevaluatie Overkampweg (OVK)

Met de Daltonvisie als uitgangspunt is de keuzeruimte voor de leerlingen binnen het curriculum vergroot. Dit maakt de leerlingen in hun ontwikkelingsproces minder afhankelijk van de docent en vergroot hun eigen verantwoordelijkheid. In de studiewijzers staan drie routes. Binnen deze routes kunnen de leerlingen hun eigen keuzes maken. Waarderend leren en coachen is hierbij het uitgangspunt. De reflectie, als dalton-punt is verder uitgebreid. Hiervoor is door de jaarmentoren een reflectieformulier ontwikkeld. De leerling heeft de leiding in zijn/haar reflectiegesprek waarbij ouder(s) en de mentor aanwezig zijn. De reflectiegesprekken vinden nu minimaal tweemaal in het schooljaar plaats met elke leerling. Bij het creëren van ruimte voor de leerlingen konden de leerlingen in de bovenbouw gebruik maken van facultatieve lessen en zogenaamde snipperuren.

De Kwaliteitskaart 2019 is op alle vier criteria voldoende, maar vertoont een dalende lijn t.o.v. voorgaande jaren; de Onderwijsresultaten 2019 zijn allemaal voldoende. In maart 2019 is de school gevisiteerd door de Nederlandse Dalton Vereniging; het resultaat was positief: de licentie is voor 4 jaar verlengd. Samen met TopTutors en Lyceo heeft de locatie aan leerlingen die de overgang of diploma in het gedrang zagen komen, vanaf maart een Eindsprint-traject aangeboden (begeleid huiswerkuren en examentraining). Mede hierdoor was de afstroom lager dan voorgaande jaren.

Kengetallen per 1 oktober 2019:

Aantal leerlingen	# leerlingen
brugklas	109
eindexamenklas	102
totaal	721

Slagingspercentages 2019

Vwo totaal	88,4 %
gymnasium	90 %
Gemiddeld cijfer CE	6,34

Door-, op- en afstroomcijfers (gewogen percentages regulier en tweetalig onderwijs):

Schooljaar 2018-2019

1 > 2	94
2 > 3	92
Gemiddeld onvertraagd naar klas 3	86
v3 > v4	85
v4 > v5	75
v5 > v6	97
v6 > diploma	88
Gemiddeld onvertraagd vanaf klas 3	54
Gemiddeld percentage bevorderd leerjaar 3 t/m 6	86

Onderwijstijd

De school voldoet aan de wettelijke eisen m.b.t. de gegeven onderwijstijd.

In de onderbouw is gestart met een andere opzet van begeleiding. De leerlingen worden hierbij geleidelijk naar een grotere mate van zelfstandigheid gebracht. Vanaf de onderbouw wordt het aantal toetsen stapsgewijs verminderd en wordt meer formatief getoetst.

De samenwerking met de locatie Kapteynweg is verder aangehaald. De onderbouw havo/vwo van de OVK en de KTW gaan vergaand samenwerken en meer integreren. De locatie Overkampweg is instroomlocatie voor de leerlingen met een havo/vwo en vwo-advies. Door de samenwerking met de KTW kan een betere, probleemloze onderwijsroute door de leerlingen worden gevolgd naar een havo- of een vwo diploma met een Curriculum Plus.

2.7 Onderwijsevaluatie ISK

De gerealiseerde doelen uit het schoolplan 2019 worden beschreven volgens het waarderingskader Voortgezet onderwijs (indicatoren eerste opvang anderstaligen). Leeropbrengsten: eenduidig document dat functioneert als overdracht document voor de vervolgschool. Verfijning wordt toegepast en het document wordt dit schooljaar verder ingezet.

Sociale opbrengsten: de nota 'zorg en leerlingenbegeleiding' is ge-upgradet. Pilot mentor methode 'welkom op school'. "De methode is inmiddels geïntegreerd en onderdeel van de bespreking 'mentoren overleg'.

Onderwijsproces: meer gericht op aansluiting naar het reguliere VO. De coördinator door- en uitstroom ontwikkelt nieuwe initiatieven om afspraken te maken met scholen voor VO.

Dit is een proces in ontwikkeling waarin samen met de vervolopleidingen stappen zijn gezet. Het evalueren van de schoolopbrengsten (systematisch): er is sprake van een planmatige aanpak, overlegstructuren, besprekingen over de opbrengsten en de ontwikkeling van de leerlingen, rapport- en leerlingbesprekingen.

Ook in 2019 zagen we sterke fluctuaties in leerlingenaantallen. Daarnaast is vanaf 2018 ook de bekostiging sterk teruglopen, omdat deze lager is indien statushouders langer dan een jaar in Nederland zijn voordat zij de ISK bereiken. Hierdoor moesten de groepen groter worden, van gemiddeld 15 naar gemiddeld 21 leerlingen. Dit vergt meer inzet van de docenten omdat de ISK alle niveaus – van praktijkonderwijs tot vwo – in huis heeft.

Er is een pilot gestart met gepersonaliseerd leren. Deze pilot is na enige maanden aangepast vanwege een tekort aan bemensing. Er is gekozen voor een variant die meer eenvoudig ingebed kan worden in verwachte toekomstige ontwikkelingen.

Aantal leerlingen per:

1 oktober 2016:	234
1 oktober 2017:	181
1 oktober 2018:	187
1 oktober 2019:	120
31 december 2019:	140

Uitstroom 2018/2019

Educatie	2
Mbo-entree	48
Praktijkonderwijs	24
VSO/zmlk	1
1 VMBO BB/KB	12
2 VMBO BB/KB	7
1 VMBO TL	16
2 VMBO TL	7
3 VMBO TL	1
Verhuisd	4

	122

De leerlingen voldoen aan de onderwijstijd. Leerlingen worden gevolgd in het onderwijsvolgsysteem Magister. Leerlingen die teveel verzuimen worden gemeld bij leerplicht. De mentor is de spil in de aanpak als het gaat om absentie en verzuim. De afstand van woonverblijf naar school en de verschillende afspraken met diverse instanties maken dat leerlingen geregeld afwezig (moeten) zijn.

Contacten met: PO, vervolgonderwijs en bedrijfsleven. Er is een doorstroom- en uitstroomcoördinator aangesteld. Deze zorgt voor het aanscherpen van de contacten met

het vervolgonderwijs, zodat de leerlingen een betere doorstroming (binnen het ISK) en uitstroom (na het ISK) krijgen. Door al eerder contact te leggen tussen de toekomstige opleiding (VO en MBO) en de leerling en door, indien mogelijk, een meeloopstage te organiseren op de locatie. Zo leren de toekomstige school en de leerling elkaar alvast kennen en kan er gekeken worden of de leerling een goede toekomst tegemoet gaat op die school en op het niveau waarop ingezet wordt.

Er wordt door de coördinator door- en uitstroom een voorlichtingsmiddag georganiseerd op de locatie. Contactpersonen van de vervolopleidingen geven die middag informatie aan leerlingen en ouders van het ISK. Daarna wordt een meeloop dag (of meeloopdagen) bij de vervolopleiding georganiseerd. En medewerkers bezoeken met de leerlingen de open dag van de school waar ze naar toe willen gaan. Deze ontwikkeling wordt steeds verder vormgegeven en ingevuld.

Ook wordt er gewerkt met een zogenaamd uitstroom/ doorstroomdocument, waarin er eerder in het jaar een advies gegeven wordt door de mentor waar een leerling naar uit zou moeten stromen. Dit advies wordt door de uitstroomcoördinator en de orthopedagoog bekeken en beoordeeld. Indien er een twijfel is over het advies, wordt dit met de mentor besproken.

De zogenaamde tussentijdse (proef)uitstroom is hierdoor ook gemakkelijker te realiseren. Niet alleen de mentor is op de hoogte van het niveau van de leerlingen, ook de decaan heeft een goed overzicht en kan hierdoor eerder stappen ondernemen om een leerling op het juiste moment (afhankelijk ook van leeftijd, niveau) te laten doorstromen.

3.0 Kwaliteitszorg

3.1 Uitwerking

Het SDL hecht grote waarde aan het meten van haar kwaliteit en kwaliteitszorg is dan ook speerpunt van beleid. De resultaten van de leerlingen worden periodiek vastgesteld en aan de leerlingen en hun ouders/verzorgers gemeld. De examenresultaten zijn vanzelfsprekend inzichtelijk.

Tevredenheidsonderzoeken

Volgens planning zijn in 2019 onder leerlingen en ouders tevredenheidsonderzoeken gehouden in alle brugklassen. Ook is een tevredenheidsonderzoek gehouden onder de leerlingen van de examenklassen. De uitkomsten van de onderzoeken zijn vergeleken met andere VO-scholen (benchmark) en besproken op alle locaties. Daarnaast is gekeken of het actieplan dat vorig schooljaar is ingezet, ook verbeteringen heeft opgeleverd.

Scholen hebben de wettelijke verplichting om hun schoolklimaat en veiligheid te monitoren. In het kader van deze verplichting zijn de uitkomsten van de tevredenheidsonderzoeken in de brugklassen en de examenklassen in Vensters voor Verantwoording gepubliceerd. Over het schoolklimaat en de veiligheid zijn de leerlingen positief en scoort het SDL boven de benchmark. Pesten komt weinig voor op de locaties, de preventieve aanpak blijkt te werken. Op het Dalton Vakcollege wordt extra aandacht besteed aan de versterking van sociale vaardigheden, omdat de situatie met drie verschillende scholen van verschillende besturen in één gebouw, het Leerpark, ingewikkeld is. Deze aanpak werkt goed. De Dalton leerlingen zijn positief en ook tevreden over hun school, hetgeen ook tot uitdrukking komt in hun positieve gedrag.

Daltonvisitatie

Op 20 maart 2019 is de school gevisiteerd door de Nederlands Dalton Vereniging (NDV). De visitatie is uitgevoerd op basis van de nieuwe kaders van de NDV. Deze kaders zijn zelfreflectie, het ontwikkelvermogen van de school en eigenaarschap. De methode waarderend onderzoek werd hierbij gehanteerd. Voorafgaand aan deze visitatie hebben de locaties een zelfreflectie geschreven en hun ontwikkelvragen geformuleerd.

De externe bezoekers hebben op alle locaties verschillende lessen bezocht en gesprekken gevoerd met leerlingen, docenten, ouders en management over de invulling van het Dalton-concept. De bezoekers waren positief over de daltonontwikkelingen en hadden veel waardering voor de initiatieven van de daltoncommissie (werkgroep onderwijsontwikkeling) die elke locatie heeft. De bezoekers merkten o.a. op dat veel daltonontwikkelingen vanaf

de werkvloer gevoerd worden. De visitatiecommissie concludeerde verder dat het SDL opnieuw de reguliere Daltonlicentie van 4 jaar kreeg. De aanbevelingen van de NDV zijn leerzaam en leveren een bijdrage aan de verbetering/versterking van ons dalton onderwijs.

Opbrengsten

Voor het verder verbeteren van de onderwijskwaliteit wordt er schoolbreed planmatig en opbrengstgericht gewerkt volgens de PDCA-cyclus. Het management heeft zicht op de opbrengsten en stuurt hierop. Op elke locatie is structureel beleid m.b.t. de aanpak van risicoleerlingen en risicovakken. Momenteel zijn de opbrengsten van het vwo, het vmbo en havo voldoende volgens de eisen van de inspectie. Havo scoort echter al enige jaren onder de norm bij de indicatoren bovenbouwsucces en examencijfers. Deze verbeteren wel, maar te weinig. Om deze indicatoren te verbeteren is een uitvoerige analyse gemaakt en heeft de schoolleiding de risicovakken in beeld. Met de desbetreffende secties heeft de schoolleiding afspraken gemaakt over verbetering van de te behalen resultaten. De secties hebben zelf hiervoor een verbeterplan opgesteld. Er is ter versterking van het onderwijs o.a. ingezet op meer differentiatie in de lessen, inzet van het zogenaamde flexrooster en meer coaching op studievvaardigheden door de mentor en de docenten.

Congres Stedelijk Dalton Lyceum 2 april 2019

Voor het eerst organiseerde het SDL zelf een congres voor medewerkers van het SDL. Op de locatie OVK kwamen die dag alle medewerkers bij elkaar. Het doel van de dag was om vanuit de Dalton kernwaarden samenwerking, zelfstandigheid, vrijheid, verantwoordelijkheid, reflectie en effectiviteit met elkaar de dialoog te voeren, elkaar te inspireren en na te denken over de toekomst van ons Daltononderwijs.

Het programma startte met een zeer inspirerende lezing over samenwerking. Daarna konden alle medewerkers in de workshops en tafelsessies met elkaar in gesprek en ideeën uitwisselen over ons toekomstig onderwijs in een snel veranderende samenleving. Aan het einde van de deze dag zijn alle ideeën verzameld en worden zij meegenomen bij het opstellen van het strategisch beleidsplan 2020-2024. Het was een zeer geslaagd congres, dat ook gewaardeerd werd door de collega's.

3.2 Samenwerkingsverbanden

Het SDL participeert in diverse samenwerkingsverbanden. Afhankelijk van de doelstellingen binnen de samenwerkingsverbanden vindt de kwaliteitstoetsing plaats.

- Het SDL neemt deel in het Samenwerkingsverband Regionaal Overleg Openbare Scholen Zuid-Holland-Zuid (ROOZZ). In dit overleg worden onderwijs-inhoudelijke, organisatorische en vooral personele zaken besproken. Waar mogelijk wordt in

gezamenlijk beleid geformuleerd.

- Met de Hogeschool Rotterdam zijn nieuwe leerkrachten opgeleid in de ROOZZ-projecten en wordt er samengewerkt om leerkrachten te rekruteren, coachen en begeleiden.
- Het SDL neemt deel aan het samenwerkingsverband Passend Onderwijs voor PO en VO in Dordrecht. Alle besturen van het PO en (S)VO zijn hierin vertegenwoordigd.
- Het SDL is lid van de vereniging KIEN die aangesloten scholen in het PO en VO op het gebied van ICT ondersteunt, adviseert, werkzaamheden uitvoert en benodigde materialen aanschaft en onderhoudt.
- Het SDL verzorgt praktijklessen van de beroepsgerichte leerwegen in het samenwerkingsgebouw op het Leerpark in Dordrecht. Waar mogelijk wordt samengewerkt (Stichting tot gebruik, beheer en onderhoud Samenwerkings-gebouw Leerpark Dordrecht).
- Op het Leerpark vindt samenwerking plaats met het ROC da Vinci College. Het betreft samenwerking op diverse niveaus. Vooral het onderwijs, de zorg en de ontwikkeling van de relaties met het bedrijfsleven vormen de kernactiviteit van de samenwerking in de vereniging Servicepunt Leren.
- Met het ROC da Vinci is een samenwerkings-overeenkomst gesloten om onderwijs uit te besteden. Bij het Stedelijk Dalton Lyceum ingeschreven leerlingen kunnen onderwijs volgen op het da Vinci College. Het doel van de samenwerking is om leerlingen met bijzondere kenmerken in staat te stellen hun VO-diploma te halen. Tevens leidt deze samenwerking tot het doelmatiger omgaan met onderwijsvoorzieningen voor o.a. risicoleerlingen en deelnemers Voortgezet Algemeen Volwassenen Onderwijs (VAVO). Op 1-10-2019 waren er 39 VAVO-leerlingen ingeschreven bij het Stedelijk Dalton Lyceum.
- Samenwerking met enkele regionale scholen in "Focus op bèta", om het onderwijs in de exacte vakken te verbeteren en stimuleren.
- De school participeert in het regionale samenwerkingsverband voor "Voortijdig Schoolverlaten (VSV).

3.3 Horizontale verantwoording

De belanghebbenden bij de school hebben het recht om op een transparante wijze geïnformeerd te worden over de inzet van de overheidsmiddelen en de opbrengsten daarvan. De (digitale) communicatie hierover is een onderdeel van het instellingsbeleid. Op diverse niveaus (ouders, leerlingen, scholen, bedrijfsleven, politiek) wordt hieraan vormgegeven. De feedback vanuit de belanghebbenden geeft mede richting aan de beleidsontwikkeling en de invulling van het strategisch beleid.

3.3.1 Medezeggenschap

De voorzitter CvB heeft overleg met het dagelijks bestuur van de medezeggenschapsraad (MR). Daarnaast samen met de directeurs met de personeelsgeleding van de MR (PMR) en de algemene vergadering van de medezeggenschapsraad. De ontwikkelingen van het leerlingenaantal, de financiële positie van de school, onderwijsvernieuwingen, het professioneel statuut, werkdrukverlaging en inzet personeel waren in 2019 de belangrijkste besprekpunten.

3.3.2 Leerlingenraden

Elke locatie heeft een eigen leerlingenraad. Zij hebben op vaste momenten en op momenten die de leerlingenraad nodig vindt, overleg met de directie over locatie-aangelegenheden en -activiteiten.

3.3.3 Ouderraden

De ouderraden vergaderen afhankelijk van de locatie zes tot acht keer per jaar. Besprekpunten zijn locatiegebonden zaken. Dit betreft o.a. roosters, excursies en eventuele knelpunten in het onderwijs en organisatie. De locatiedirectie is bij deze vergaderingen aanwezig.

3.3.4 Personeelsraden

De locatiedirecties voeren overleg met het personeel, dat afhankelijk van de locatie wel of niet in een afzonderlijke raad is vertegenwoordigd. De diverse domeinen van het beleid worden besproken en toegelicht.

3.3.5 Informatie

De informatievoorziening wordt met name digitaal geregeld via de website, specifieke webportalen, Magister en het programma "It's learning". Ook de landelijke website "Vensters voor Verantwoording" (VVV) geeft veel informatie over de school, met name de schoolopbrengsten. Daarnaast vindt communicatie met de belanghebbenden plaats via (digitale) ouderbulletins, nieuwsbrieven, brochures, schoolgids en verschillende vormen van social media.

3.4 Gevoerde beleid inzake afhandeling van klachten

In 2019 zijn de binnengekomen klachten afgehandeld volgens het klachtenprotocol. Er is in 2019 één klacht binnengekomen van een ouder. Deze klacht is direct door de directie van de locatie naar tevredenheid van de ouder opgelost.

3.5 Code goed bestuur

De Stichting voert haar werkzaamheden zoveel mogelijk uit volgens de code Goed bestuur, welke is vastgelegd in de Wet op het Voortgezet Onderwijs (WVO) artikel 103 lid 1 onder a en artikel 24 e1 lid 1 onder e. Er zijn geen afwijkingen van de Code goed bestuur.

4.0 Sociaal verslag

4.1 Opbouw

De personele formatie is per 1 augustus 2019 iets afgenomen.

Medewerkers	1 okt. 2019		1 okt. 2018		1 okt. 2017	
	fte	perc.	fte	perc.	fte	perc.
onderwijzend pers.	160,5	76,1	163,6	77,0	166,9	77,5
onderst. pers.	43,5	20,6	42,1	19,8	42,4	19,7
directieleden	7,0	3,3	6,8	3,2	6	2,8
Totaal	211,0	100	212,6	100	215,3	100

In 2019 is de gemiddelde leeftijd iets gedaald ten opzichte van 2018. Doordat enkele vacatures lastig te vervullen waren, is een aantal oudere, ervaren personeelsleden aangetrokken. Het beleid is er nog steeds op gericht om de groep jongere collega's uit te breiden. Indien het leerlingenaantal niet veel zal dalen en een relatief grotere groep docenten met pensioen gaat, zal de gemiddelde leeftijd weer kunnen dalen. Gemiddelde leeftijd voorgezet onderwijs 2019: 45,5 jaar.

Leeftijd per 1 okt. gemiddeld aantal	2019	2018	2017
0 - 24	5,7	6,1	5,2
25 - 34	22,6	21,0	22,4
35 - 44	18,8	15,6	13,1
45 - 54	19,5	22,1	25,0
55 - 59	11,9	13,0	13,0
60 - 69	21,5	22,1	21,3
> 69	100	100	100

Full-/parttime	1 okt. 2019		1 okt. 2018		1 okt. 2017	
	aantal	perc.	aantal	perc.	aantal	perc.
fulltime mdw	109	42	107	41	113	42
parttime mdw	152	58	155	59	155	58
Totaal	261		262		268	

Geslacht	1 okt. 2019			1 okt. 2018			1 okt. 2017		
	aantal	fte	%fte	aantal	fte	%fte	aantal	fte	%fte
Man	101	88,6	42,0	105	87,8	41,4	100	88	40,9
Vrouw	160	122,4	58,0	157	124,6	58,6	168	127,3	59,1
Totaal	261	211,0		262	212,4		268	215,3	

4.2 Bevoegdheden

Het invullen van nieuwe vacatures met bevoegde en bekwame collega's was ook in 2019 niet eenvoudig. Door het geringe aanbod was het lastig om bevoegde mensen te vinden. Het landelijk tekort aan bevoegde en bekwame docenten in de zogenaamde tekortvakken wordt steeds meer een probleem. Docenten met een tijdelijke aanstelling binnen het reguliere onderwijs worden verplicht om scholing te volgen om zo gauw mogelijk de vereiste bevoegdheid te kunnen halen.

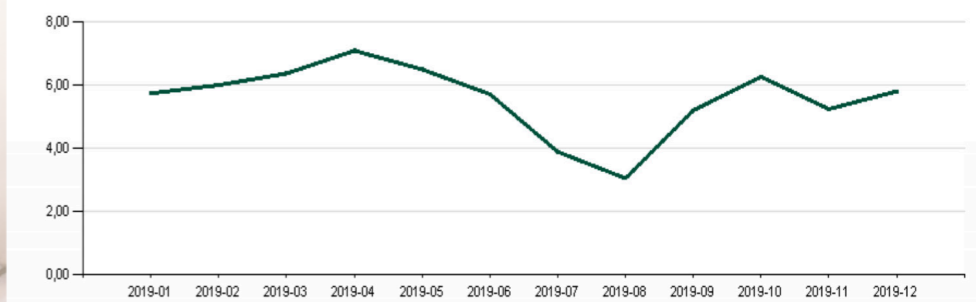
Bevoegdheid	2019	2018	2017
onbevoegd	18 %	18 %	16 %

4.3 Ziekteverzuim

Het afgelopen verslagjaar 2019 is het ziekteverzuim met 0,7 % afgenomen. Ten opzichte van 2018 is het lang verzuim met 0,57 % afgenomen. Het gezondheidsmanagement, inzet van de verzuimmanager en de intensieve begeleiding door de bedrijfsarts zijn en blijven erop gericht om het verzuim verder omlaag te krijgen.

	2019	2018	2017
ZVP	5,6	6,3	5,0
ZMF	1,7	1,9	1,9

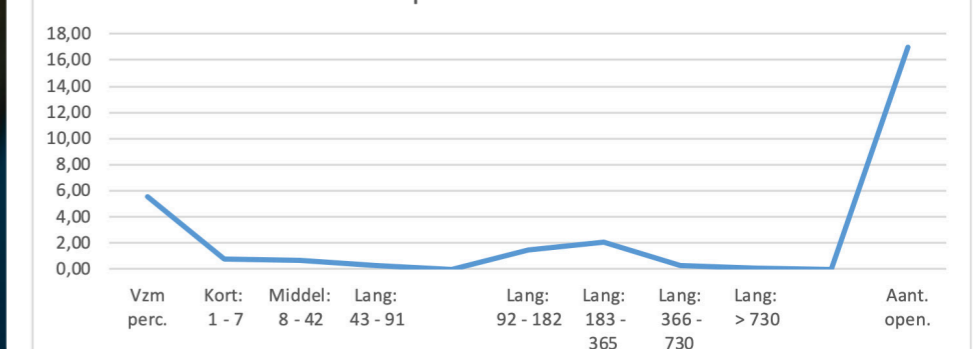
Verzuimpercentage

Meldingsfrequentie

verzuim per verzuimduurklasse

4.4 Functiemix

In 2015 zijn met de personeelsgeleding van de medezeggenschapsraad en de onderwijsvakorganisaties afspraken gemaakt. Dat betekent dat het voor het SDL meer haalbaar zou moeten zijn om op termijn aan de functiemix-eisen te kunnen voldoen.

Functiemix stand van zaken op 1 oktober 2017:

LB 24,5 %, LC 45,9 %, LD 29,6 %.

Functiemix stand van zaken op 1 oktober 2018:

LB 29,3 %, LC 42,4 %, LD 28,3 %.

Functiemix stand van zaken op 1 oktober 2019:

LB 31,4 %, LC 38,9 %, LD 29,7 %.

Door het hoge percentage onbevoegde docenten en daarmee de inschaling in LB was het in 2019 wederom niet mogelijk om de percentages voor LC en LD te verhogen.

4.5 Kwalitatieve strategische personeelsplanning

Voor de komende jaren is de ontwikkeling van het aantal leerlingen en de daarbij behorende inkomsten direct gekoppeld aan de uitgaven voor personeel in relatie tot de benodigde gekwalificeerde personeelsleden. De school heeft het verloop zowel van het personeel per vak als van de aantallen leerlingen goed in beeld om de strategische personeelsplanning adequaat te onderbouwen.

In- en uitstroom	2019		2018		2017	
	fte	%	fte	%	fte	%
instroom	5,2	2,4	3,8	1,8	3,5	1,6
uitstroom	4,6	2,1	4,4	2,0	2,6	1,2

4.6 Gevoerde beleid inzake uitkeringen na ontslag

In 2019 is er één ontslagvergoeding verstrekt middels een vaststellingsovereenkomst. Het SDL beleid is erop gericht om een mogelijk ontslag waar een vergoeding uit voorkomt te voorkomen. Er wordt hiervoor met betrokken partijen voorafgaand aan dit traject overleg gevoerd, waar mogelijk re-integratietrajecten ingezet, aan de vereiste dossiervorming gewerkt met indien noodzakelijk de benodigde juridische ondersteuning.

4.7 Personele lasten

In het boekjaar 2019 was er opnieuw een aantal lastig in te vervullen vacatures en waren er meer langdurig zieken dan begroot. Hierdoor moest opnieuw meer (en duur) personeel worden ingehuurd dan voorzien.

Het seniorenverlof telt 6,6566 fte per 31-12-2019. De kosten van het seniorenverlof bedragen € 284.841 in 2019. Afronden op hele getallen

Het ziekteverzuim is gedaald en ligt op het landelijk verzuimpercentage van 5,6 %.

In het VO wordt 75% van de wachtgeldkosten betaald door alle VO-scholen tezamen. Deze kosten worden ingehouden door middel van de zogenaamde vereveningsbijdrage (in 2019 voor het SDL € 199.058). Daarnaast wordt in het VO 25% van de wachtgeld-kosten direct ten laste van de laatste werkgever gebracht. In 2019 was dit voor het SDL € 32.955.

5.0 Informatie en communicatie-technologie

In 2019 heeft het Dalton Vakcollege een ICT-pilot uitgevoerd. Alle medewerkers die lesgeven kregen een laptop ter beschikking waardoor de vaste werkplekken kwamen te vervallen. Het geeft docenten meer vrijheid zowel op school als thuis. Bijkomend voordeel is dat docenten nu thuis veilig kunnen werken door direct in de schoolomgeving te komen na inloggen.

De overgang naar Office365 is in gang gezet, maar vraagt nog de nodige afstemming over de inrichting. In 2020 wordt de invoering verder doorgezet.

In oktober 2019 is er gestart met een expertgroep onderwijs en ict. Deze expertgroep onderzoekt op welke wijze de (digitale)aansluiting po-vo-mbo/hbo verbeterd kan worden. Daarnaast is het van belang om een optimale ICT-inzet te vinden die ondersteunend is voor de onderwijskundige visie: elke leerling kan via een eigen leerroute het beste uit zichzelf naar boven halen in een doorlopende lijn van po naar vo naar vervolgonderwijs, zonder dat de werkdruk bij docenten hiervan nadelen ondervindt.

Samenwerking tussen de locaties is ook hier een vereiste, om ICT effectief en efficiënt in te zetten. De aanbevelingen van de expertgroep zullen worden uitgewerkt in een ict-beleidsplan voor de komende 2 tot 4 jaar.

Vanuit de coöperatie KIEN is gestart met het ontwikkelen van een zogenaamde Mobile Device Management omgeving. Hiermee wordt het mogelijk om alle platformen (Microsoft, Apple en Google) te beheren. Dan kan met elk device gewerkt worden en is het altijd mogelijk om op een veilige en verantwoorde manier het lesmateriaal aan te bieden en het device toegang te geven tot het netwerk.

Vanaf 2018 zijn er ideeën ontwikkeld voor een 'Regionaal expertisecentrum'. Een dergelijk regionaal centrum moet toegevoegde waarde bieden aan alle medewerkers van alle leden van KIEN op het gebied van ICT-geletterdheid en het bevorderen van het experimenteren met ICT-toepassingen in het onderwijs. In 2019 zijn verdere stappen gezet en inmiddels is er door KIEN een projectleider aangesteld om dit verder vorm te geven.

6.0 Huisvesting

In 2019 is op het Vakcollege uitsluitend het noodzakelijke onderhoud uitgevoerd volgens het meerjaren onderhoudsplan. Op de Kapteynweg is de begane grondvloer vervangen en zijn alle verdiepingen met uitzondering van de kantoren en de mediathek up to date.

Op de Overkampweg heeft in 2019 de studieruimte voor de onderbouw een zogenaamde make over gehad die door met name de leerlingen erg goed ontvangen is. Er is een aanvang gemaakt met het opknappen van de lokalen uit de 1e en 2e (respectievelijk 20 en 18 jaar oud) fase van de uitbreiding. Verder is de vloer van de begane grond vervangen.

De Eulerlaan waar de ISK-afdeling is gevestigd, valt voor groot onderhoud onder de gemeente Dordrecht. De gemeente gaat hier serieus mee om, ondanks het tijdelijke karakter van de huisvesting van de ISK-afdeling op deze locatie. In 2019 is de vloer in de aula vervangen.

In 2019 is de heropname van de gebouwen ten behoeve van het meerjarig onderhoudspakket voor de locaties KTW en OVK afgerond

Verder is er een Europese aanbesteding gedaan voor de Energie. Tijdens alle verbouwing worden de tl-armaturen vervangen voor led-armaturen om besparing op energie te realiseren.

7.0 Planning en Control

7.1 Algemeen

Een van de doelen voor 2019 op het gebied van planning en control was het behouden, verbeteren en optimaliseren van de interne controle. In de loop van 2018 is gebleken dat een aantal beschreven interne controles niet volledig aansluiten en in te passen zijn in de huidige planning en control cyclus. Om de controlefunctie binnen het Stedelijk Dalton te bestendigen is er per juni 2019 een controller in vaste dienst aangenomen. De verdere uitrol en eventuele aanpassingen van het huidige controleplan is een van de taken van de nieuwe controller.

7.2 Ontwikkelingen gedurende het boekjaar

In 2019 waren de ziektevervangingskosten aanmerkelijk hoger dan verwacht. Het SDL voert beleid om docenten die ziek zijn zo veel mogelijk te vervangen om zo de onderwijskwaliteit te blijven borgen. Door de krapte op de arbeidsmarkt en het lerarentekort was het SDL genoodzaakt om docenten in te huren vanuit dure detachingsbureaus. In augustus 2019 bleek dat de

kosten voor personele inhuur aanzienlijk hoger waren dan waar in de begroting rekening mee was gehouden. De dure vervanging is daarop zoveel mogelijk stopgezet. Ook zijn er onderwijskundige vernieuwingen versneld ingezet om zo min mogelijk zieke docenten te vervangen, maar wel de onderwijskwaliteit te blijven borgen.

In de begroting was rekening gehouden met een daling van 90 leerlingen per 1 oktober 2019. Echter op 1 oktober 2019 was de leerlingendaling 191 (inclusief ISK), waarvan 138 regulier. In oktober bleek dat de ingezette formatie per 1 augustus 2019 hier niet voldoende op was aangepast. Dat betekent dat het resultaat minder positief is dan het zou moeten zijn met een krimp van dit formaat.

7.3 Toestand op balansdatum (solvabiliteit en liquiditeit en weerstandsvermogen)

De solvabiliteit geeft de verhouding weer tussen het vreemd vermogen en het eigen vermogen op de balans. De inspectie van het onderwijs stelt een signaleringswaarde voor de solvabiliteit van 30%.

De solvabiliteit is bepaald door het eigen vermogen te delen door het totale vermogen. Op 31-12-2019 heeft het SDL een solvabiliteit van 0,38 (2018:0,36). De solvabiliteit van het SDL ligt daarmee boven de signaleringswaarde.

De liquiditeit geeft aan in welke mate een entiteit aan haar lopende betalingsverplichtingen kan voldoen. De signaleringsondergrens is van de Inspectie van het Onderwijs is 0,30. De liquiditeit is bepaald door vlottende activa te delen door de kortlopende schulden. Op 31-12-2019 heeft het SDL een liquiditeit van 1,73 (2018:1,68). De liquiditeit van het SDL ligt daarmee boven de gestelde ondergrens.

Het weerstandsvermogen is een ratio die aangeeft in hoeverre een organisatie eventuele calamiteiten financieel op kan vangen. De Inspectie van het Onderwijs adviseert een weerstandsvermogen tussen de 10% en 40%. Het weerstandsvermogen is volgens berekeningswijze 1 bepaald door het eigen vermogen te verminderen met de MVA en te delen door de totale baten. Op 31-12-2019 heeft het SDL een weerstandsvermogen van 2% (2018: 0%) volgens berekeningswijze 1. Het weerstandsvermogen van het SDL ligt daarmee onder de signaleringswaarde.

Het weerstandsvermogen is volgens berekeningswijze 2 bepaald door het eigen vermogen te delen door de totale baten. Op 31-12-2019 heeft het SDL een weerstandsvermogen van 13% (2018: 11%) volgens berekeningswijze 2. Het weerstandsvermogen van het SDL ligt daarmee boven de signaleringswaarde.

7.4 Behaalde resultaten

Het resultaat van het SDL over 2019 is € 408.522,- positief.

Resultaatverdeling 2019

Resultaat zonder bestemmingsreserve	€ 43.184,-
Bestemmingsreserve Ouderraad	€ 3.691,-
Bestemmingsreserve aanvullende bekostiging PO-VO	€ 361.677,-
Resultaat 2019	€ 408.552,-

In het resultaat van 2019 zit een bedrag voor aanvullende bekostiging PO-VO. Deze aanvullende bekostiging PO-VO betreft extra middelen van het Rijk vanuit het onderwijsconvenant "Regeling bijzondere en aanvullende bekostiging PO en VO 2019" voor de inzet van ontwikkeltijd, werkdrukverlichting en begeleiding van startende leerkrachten. Dit bedrag is in december 2019 ontvangen en kan niet meer worden ingezet in 2019. De regelgeving verplicht om deze ontvangst wel in 2019 als opbrengst te verantwoorden. Omdat het SDL de gelden pas in 2020 in gaat zetten, is hiervoor een bestemmingsreserve gevormd. Voor het SDL gaat dit om een bedrag van € 361.677,-.

7.5 Belangrijkste bestuurlijke voornemens en financiële vertaling daarvan

Zoals de voorgaande jaren zal het SDL het beleid moeten blijven voortzetten om verdere kwaliteitsverbetering te bewerkstelligen en daarnaast door een scherpere profilering van het onderscheidende onderwijs het marktaandeel te vergroten. Dit om een verdere daling in leerlingenaantallen te beperken. Door de leerlingendaling zal de bekostiging afnemen, het grootste deel van deze bekostiging gaat naar personele uitgaven. Het blijft voor het SDL noodzakelijk om de flexibele schil van het personeel hierop in te richten. Er wordt intensief geïnvesteerd in scholing voor personeel en in de onderwijsvernieuwingen die meer maatwerk voor de leerlingen gaan opleveren en die tegelijkertijd de werkdruk van docenten op termijn niet zal verhogen. Daarnaast wordt de public relations verder gestroomlijnd tussen de locaties en beter afgestemd met het primair onderwijs. De gewenste onderwijsvernieuwingen, toegespitste pr-aanpak en intensieve samenwerking blijven binnen de afgesproken financiële kaders van de meerjaren begroting.

Het personeelsziekteverzuimbeleid blijft de komende jaren intensief met als doel om het ziekteverzuim op het landelijk gemiddelde te kunnen houden. In de komende jaren blijft de flexibele personele formatie voor de ISK-afdeling tijdens het schooljaar zo veel mogelijk afgestemd op het aantal leerlingen, zodat bij een terugloop van het aantal ISK-leerlingen er slechts een beperkt aantal docenten in vaste dienst in de zogenaamde overformatie van de ISK-afdeling valt. In 2019 is de samenwerking met OPOD verder geïntensiveerd. Op termijn is een nauwe samenwerking voor het primair en voortgezet openbaar onderwijs in Dordrecht wenselijk om hiermee de overstap van primair

naar voortgezet onderwijs zo goed mogelijk te laten verlopen, welke een verhoging van de onderwijskwaliteit zal bevorderen.

7.6 In het nieuwe jaar genomen besluiten en de financiële vertaling daarvan

In december 2019 zijn extra middelen van het Rijk ontvangen vanuit het onderwijsconvenant "Regeling bijzondere en aanvullende bekostiging PO en VO 2019". Het SDL gaat het ontvangen bedrag inzetten in het schooljaar 2020-2021 voor ontwikkeltijd, werkdrukverlichting en begeleiding van startende leerkrachten.

7.7 Samenvatting begroting 2019

Exploitatiebegroting 2019	Begroting 2019
Omschrijving	
Rijksbijdragen	21.174.651
Overige overheidsbijdragen en subsidies	37.500
Overige baten	681.933
Totaal baten	21.894.084
Personeelslasten	16.781.135
Afschrijvingen	603.626
Huisvestingslasten	1.689.713
Overige lasten	2.655.208
Financiële baten en lasten	4.500
Totaal lasten	21.734.182
Resultaat 2019	159.902

De begroting 2019 was gebaseerd op het aantal leerlingen per 1 oktober 2018. Er was een leerlingendaling verwacht per 1 oktober 2019 van 90 leerlingen.

7.8 Verslag van beleid van beleggen en belenen (soorten, omvang en looptijd)

Het SDL heeft geen leningen en beleggingen uitstaan per 31-12-2019. Het SDL heeft een treasurystatuut dat voldoet aan de regeling "Beleggen, lenen en derivaten OCW" van 1 juli 2016. Met dit treasurystatuut voldoet het SDL eveneens aan de op 18 december 2018 gewijzigde wet en regelgeving.

7.9 Risicoparagraaf

De voornaamste risico's en onzekerheden worden in hoofdstuk 8 nader toegelicht.

7.10 Kasstromen en financieringsbehoeften

Het kasstroomoverzicht is terug te vinden in het onderdeel jaarrekening 2019. De kasstroom is ten opzichte van 2018 beduidend positiever, de stand van de liquide middelen per eind 2019 is ongeveer € 600.000,- hoger dan de stand per eind 2018. Per eind 2019 zijn er geen financieringsbehoeften.

7.11 Terugkoppeling belangrijkste ontwikkelingen t.a.v. verwachtingen van vorig verslagjaar

De grotere afname in het leerlingenaantal dan begroot en de daarmee te hanteren bezuinigingsmaatregelen, zijn de belangrijkste ontwikkelingen in 2019. Het leerlingenaantal bepaalt de hoogte van de Rijksbijdrage. Deze Rijksbijdrage zorgt voor 96% van de totale baten.

7.12 Financiële instrumenten

Het SDL beschikt over een centrale bankrekening, een spaarrekening en vier locatiebankrekeningen. De locatiebankrekeningen worden indien nodig afgeroomd naar de centrale bankrekening. Deze wordt indien nodig afgeroomd naar de spaarrekening. Het SDL maakt geen gebruik van andere financiële instrumenten.

7.13 Allocatie van middelen (onderdeel van maatschappelijke thema's)

De ontvangen bijdragen (bekostiging) worden op basis van de leerlingenaantallen en de vergoeding per leerling verdeeld over de locaties, waarbij er rekening wordt gehouden met de gezamenlijke lasten en het bestuurskantoor.

Onder de kosten van het bestuurlijk apparaat vallen de loonkosten voor de bestuurder, controller, stafmedewerker personeelszaken, managementassistente, stafmedewerker huisvestingszaken, kwaliteitszorg, RvT en MR. En daarnaast de huisvestingslasten van het bestuurskantoor.

Onder de gezamenlijke lasten vallen o.a. de volgende (grootste) posten: Kien/ICT, afschrijvingen (gebouwen), dotatie voorziening groot onderhoud, dotaties personele voorzieningen, SDL-brede scholing (congres), Arbodienst, verzekeringen, accountantscontrole, administratiekantoor, contributies VO-raad en ROOZZ, BAPO, starterskorting docenten, applicatiebeheer, financiële medewerkers, juridische ondersteuning en PR.

Er wordt een vast percentage ingehouden per locatie om bovenstaande gezamenlijk te bekostigen.

8.0 Risicoparagraaf

Hieronder zijn de belangrijkste risico's en de daarmee samenhangende beheersmaatregelen beschreven:

Risico:

Daling in leerlingenaantallen en de daarmee samenhangende daling in Rijksbijdragen.

Maatregelen:

Het SDL zet daarom de komende jaren sterk in op verdere verbetering van de onderwijskwaliteit, public relations en samenwerking met OPOD om een eventuele daling van het reguliere leerlingenaantal tot een minimum terug te brengen.

Risico:

Indien de leerlingendaling plaatsvindt zoals begroot is het risico dat er vanuit het Rijk niet voldoende bekostigd wordt om de personele lasten te dragen.

Maatregelen:

Het SDL zal daarom sterk blijven inzetten op het behouden van een flexibele schil van personeelsleden die groot genoeg is om de mogelijke terugloop van leerlingen en dus van de bekostiging te kunnen opvangen.

Risico:

Onzekerheid over het aantal leerlingen op de locatie ISK en de daarmee samenhangende formatie.

Maatregelen:

Er wordt daarom een flexibele schil van personele formatie aangehouden die uitgaat van een bezetting van de ISK-afdeling van vóór de grote toestroom van vluchtelingen die de laatste twee jaar heeft plaatsgevonden.

Risico:

Niet alle ouders betalen de vrijwillige ouderbijdrage. Een deel van de kosten waar geen inkomsten ouderbijdragen tegenover staan zal door het SDL zelf gefinancierd moeten worden.

Maatregelen:

In de begroting is hier rekening mee gehouden.

Risico:

Reisjes of andere activiteiten die de school aanbiedt maar waarvoor niet iedere ouder een extra ouderbijdrage wil of kan betalen, mogen er sinds 2019 vanuit overheidsregels niet toe leiden dat leerlingen worden uitgesloten van deelname hieraan. Het risico is dat door deze vrijwilligheid de ouders niet meer betalen en dat de school deze reizen of andere activiteiten voor een groot gedeelte zelf moet bekostigen. Het SDL heeft hier de middelen niet voor.

Maatregelen:

Er worden nauwelijks nog nieuwe reizen en overige activiteiten aangeboden. Mocht er toch een reis of activiteit worden georganiseerd, dan kan deze alleen door gaan als alle ouders hieraan bijdragen. Deze reis of activiteit wordt pas geboekt als alle bedragen zijn voldaan.

Risico:

Verslechtering van de liquiditeitspositie tot onder de normering van de inspectie van het onderwijs.

Maatregelen:

De investeringen zullen het komend jaar wederom beperkt zijn en het beleid zal er op gericht blijven uitsluitend investeringen te doen die noodzakelijk zijn voor een goed en attractief onderwijs en om hogere kosten in de komende jaren te voorkomen.

Risico:

Verslechtering van de solvabiliteitspositie.

Maatregelen:

Om de solvabiliteitspositie te verbeteren zullen toekomstige positieve resultaten direct ten gunste van het weerstandsvermogen worden gebracht.

Risico:

Terugloop inkomsten vanuit het Rijk

Maatregelen:

Of de inkomsten vanuit het Rijk op gelijke basis gecontinueerd gaan worden is een risico dat niet of nauwelijks te kwantificeren is.

Risico:

Per 1 mei 2020 zal de bank negatieve rente in rekening brengen.

Maatregelen:

Gezien de gemiddelde banksaldi op de diverse rekeningen bij de Rabobank zal dit bedrag m.b.t. de negatieve rente voor het SDL voor 2020 gering zijn. Er wordt onderzocht of het voor het SDL in de toekomst financieel interessant is om de positieve saldi van de bankrekeningen elders onder te brengen.

Gevolgen van het COVID-19 virus

De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling van de jaarrekening 2019 zijn gebaseerd op de continuïteitsveronderstelling van het SDL. Door de uitbraak van het COVID-19 virus is vanaf medio maart 2020 het onderwijs zoals we dat kennen in klasverband in lokalen in schoolgebouwen niet meer toegestaan. Op het moment van het opmaken van de jaarrekening, heeft het SDL dus te maken met directe organisatorische gevolgen c.q. onzekerheden. Deze organisatorische gevolgen c.q. onzekerheden bestaan met name uit:

- het op afstand digitaal lesgeven aan alle leerlingen; vanaf 2 juni 2020 kan er weer beperkt les worden gegeven binnen de gebouwen.
- het op afstand toetsen van leerlingen; vanaf 2 juni 2020 kan er weer beperkt toetsen worden afgenomen binnen de gebouwen.
- het afnemen van de schoolexamens als eindexamen, aangezien het centraal examen is vervallen; dit geeft een verhoogde druk op de examenorganisatie.

Naast de bovenstaande organisatorische gevolgen heeft dit direct dan wel indirect ook financiële gevolgen c.q. onzekerheden voor het SDL. Voor het boekjaar 2019 zijn er geen directe gevolgen van toepassing. Echter vanaf het boekjaar 2020 kunnen de volgende financiële gevolgen van toepassing zijn voor het SDL, voor zover wij kunnen overzien op het moment van het opmaken van de jaarrekening:

- ontwikkeling baten
- ontwikkeling lasten
- ontwikkeling liquiditeit

De uitbraak van het COVID-19 virus heeft geen (significante) invloed op de cijfers over het boekjaar 2019. Het college van bestuur heeft passende maatregelen genomen c.q. zorgt ervoor dat passende maatregelen worden genomen om de continuïteit van de bedrijfsactiviteiten te waarborgen. Het college van bestuur acht een duurzame voortzetting van de bedrijfsactiviteiten derhalve niet onmogelijk. De jaarrekening is dan ook opgemaakt uitgaande van de veronderstelling van continuïteit van het SDL.

9.0 Continuïteitsparagraaf SDL

A1 Gegevensset kengetallen

Kengetal	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022
Aantal leerlingen	2.180	2.141	2.049	2.007
Personele bezetting in FTE				
Bestuur / management	7,00	6,00	6,00	4,00
Personeel primair proces (OP)	159,18	156,33	149,61	146,55
Ondersteunend personeel (OOP)	44,65	43,85	41,97	41,11

Op basis van evenredigheid in verwachte leerlingenafname is een verwachte afname in personeel van OP, OOP en het bestuur/management.

A2 Meerjarenbegroting

Balans

	werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022	Begroot 2023
Vaste activa					
Materiele vaste activa	2.449.553	2.252.225	2.211.933	2.116.885	2.073.493
Financiële vaste activa	8.026	2.007	-	-	-
Totaal vaste activa	2.457.579	2.254.232	2.211.933	2.116.885	2.073.493
Vlottende activa					
Vorderingen	707.769	650.753	639.112	611.649	599.111
Liquide middelen	4.537.277	4.416.186	4.396.251	4.351.202	4.353.459
Totaal vlottende activa	5.245.046	5.066.939	5.049.728	4.962.851	4.952.570
Totaal activa	7.702.625	7.321.171	7.261.660	7.079.735	7.026.063
Eigen vermogen					
Algemene reserve	2.457.947	2.825.498	2.845.075	2.849.717	2.881.217
Bestemmingsreserve	436.535	74.858	74.858	74.858	74.858
Totaal eigen vermogen	2.894.482	2.900.356	2.919.933	2.924.575	2.956.075
Voorzieningen	1.782.181	1.638.614	1.609.300	1.540.147	1.508.578
Kortlopende schulden	3.025.962	2.782.200	2.732.427	2.615.013	2.561.411
Totaal passiva	7.702.625	7.321.171	7.261.660	7.079.735	7.026.063

Raming van baten en lasten

	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022	Begroot 2023
Rijksbijdragen	22.110.620	19.185.305	18.854.076	18.072.714	17.716.005
Ov. Overheidsbijdr./-subsidies	40.416	47.500	47.500	47.500	47.500
Overige baten	831.645	1.204.491	1.180.793	1.132.614	1.110.619
Totaal baten	22.982.681	20.437.296	20.082.369	19.252.828	18.874.124
Personeelslasten	17.400.917	15.613.301	15.743.569	15.853.366	15.985.336
Afschrijvingen	622.387	581.611	575.477	578.513	576.726
Huisvestingslasten	1.646.901	1.600.462	1.526.459	1.526.459	1.526.459
Overige lasten	2.900.869	2.630.548	2.591.786	2.500.347	2.458.604
Totaal lasten	22.571.074	20.425.922	20.437.291	20.458.685	20.547.124
Saldo baten en lasten	411.607	11.374	-354.923	-1.205.858	-1.673.000
Financiële baten en lasten	-3.055	-5.500	-5.500	-5.500	-5.500
Totaal resultaat voor taakstelling/ombuiging	408.552	5.874	-360.423	-1.211.358	-1.678.500
Taakstelling/ombuiging	0	0	380.000	1.216.000	1.710.000
Resultaat rekening gehouden met taakstelling	408.552	5.874	19.577	4.642	31.500

Resultaatverdeling 2019

Resultaat zonder bestemmingsreserves	€ 43.184,-
Bestemmingsreserve Ouderraad	€ 3.691,-
Bestemmingsreserve aanvullende bekostiging PO-VO	€ 361.677,-
Resultaat 2019	€ 408.552,-

In het resultaat van 2019 zit een bedrag voor aanvullende bekostiging PO-VO. Hiervoor is een bestemmingsreserve gevormd in 2019.

De "aanvullende bekostiging PO-VO" betreft extra middelen van het Rijk vanuit het onderwijsconvenant "Regeling bijzondere en aanvullende bekostiging PO en VO 2019" voor de inzet van ontwikkeltijd, werkdrukverlichting en begeleiding van startende leerkrachten. Dit bedrag is in december 2019 ontvangen en kan niet meer worden ingezet in 2019. De regelgeving verplicht om deze ontvangst wel nog in 2019 als opbrengst te verantwoorden. Omdat het SDL de gelden pas in 2020 in gaat zetten is hiervoor een bestemmingsreserve gevormd. Voor het SDL gaat dit om een bedrag van € 361.677,-. In de meerjarenbegroting 2020-2023 is nog geen rekening gehouden met de aanwending van de gekregen aanvullende bekostiging PO-VO.

Belangrijke ontwikkelingen in de baten en lasten, mede op basis van ontwikkelingen van kengetallen en bekostigingsvariabelen

De Rijksbijdragen zijn gebaseerd op basis van de verwachte ontwikkeling in leerlingenaantallen. Voor de schooljaren 2019-2020, 2020-2021, 2021-2022 wordt een daling verwacht van in totaal 173 leerlingen (OVK/KTW -177, DVC +4 en ISK blijft gelijk) De daling van leerlingen is gebaseerd op demografische ontwikkelingen bij een gelijkblijvend marktaandeel.

De overige overheidsbijdragen en subsidies is een vaste bijdrage van de Gemeente Dordrecht voor het gebruik van sportvelden. Vanaf 2021 is te zien dat het resultaat omslaat indien de daling in leerlingenaantallen plaatsvindt zoals begroot en de formatie onvoldoende krimpt. Dit negatieve resultaat zal opgevangen moeten worden door de inzet van een flexibele schil. De flexibele schil is voor 2020 toereikend. De flexibele schil is vanaf 2021 niet toereikend om een leerlingenafname op te kunnen vangen. Echter door pensionering zal tussen 2021 en 2023 ongeveer 23 fte aan personeelsleden het SDL verlaten, waarvoor weer personeel in tijdelijke dienst zal worden aangetrokken.

Belangrijke ontwikkelingen in het huisvestingsbeleid en de financiering daarvan

Het investeringsbeleid wordt iets minder sober ingezet dan het noodzakelijk onderhoud. Er worden bewuste keuzes gemaakt om het lesgeven zo aantrekkelijk mogelijk te houden. Het schoolmeubilair is alleen op de OVK niet in goede staat, daar is rekening mee gehouden

in het MIP voor 2020; de personeelskamers zijn modern ingericht; docenten hebben ruime ICT-faciliteiten in en buiten de lokalen; de toiletruimtes zijn gemoderniseerd. Er is geen sprake van achterstallig schilderwerk. De gymzalen worden binnen de wettelijke kaders goed onderhouden. Er is in de begroting 2020 ruimte voor ontwikkeling voor Dalton plus.

De huisvestingskosten van de vier gebouwen lopen sterk uiteen. De locaties Overkampweg en Kapteynweg zijn aanzienlijk goedkoper in onderhoud, energie en schoonmaak dan het Leerpark. De OVK en de KTW dragen bij aan de huisvestingskosten van het Leerpark. Zelfs bij een volledige bezetting van het Leerpark (=1100 leerlingen tezamen met H3O en inclusief gebruik van ruimtes door het Da Vinci College) blijft het Leerpark een dure locatie ten opzichte van de andere locaties. Er zullen in samenspraak met het Insula College en het Da Vinci College afspraken worden gemaakt om de huisvestingskosten van het Leerpark voor de beide vmbo-scholen verder te verlagen.

De huisvestingskosten voor de locatie Eulerlaan van de ISK-afdeling zijn in overeenstemming met de vergoedingen gebaseerd op de aantallen leerlingen. Mocht dit aantal leerlingen sterk terug gaan lopen, dan kan het SDL zonder extra kosten het pand van de Eulerlaan aan de gemeente teruggeven. Voor 2019 en voor 2020 is het aantal ISK-leerlingen dermate hoog, dat gebruik blijft worden gemaakt van de Eulerlaan.

Belangrijke ontwikkelingen in overige voorgenomen investeringen en projecten

De investeringen op het gebied van groot onderhoud worden geëgaliseerd door een Meerjaren Onderhoudsplan. Pc's, laptops, e.d. worden via een vervangingsschema om de 4 jaar vervangen. Investeringen in netwerk en overige ICT-hardware lopen via de coöperatie KIEN.

In 2020 zal worden overgegaan naar Office 365. Het voornemen was om dit stapsgewijs in te voeren, maar door de Corona-pandemie en daarmee het verplicht op afstand werken, wordt het versneld ingevoerd.

Ontwikkelingen rond contractactiviteiten en 3e geldstroomactiviteiten

n.v.t.

Belangrijke ontwikkelingen in verwachte mutaties in reserves en voorzieningen

Algemene reserve: Het saldo van baten en lasten (resultaat) zal jaarlijks na aftrek van de bestemmingsreserves toegevoegd worden aan de algemene reserve.

Personeelsvoorzieningen:

Een voorziening voor jubilea. Een voorziening waaruit de uit te keren bedragen van een 25-jarig c.q. 40-jarig jubileum worden betaald. De voorziening wordt jaarlijks herzien en indien nodig wordt de voorziening bijgesteld naar de verwachte situatie op dat moment.

Een voorziening voor spaarverlof. Dit is een aflopende voorziening aangezien spaarverlof niet meer kan worden opgebouwd. Er wordt niet meer gedoteerd aan deze voorziening.

Een voorziening voor duurzame inzetbaarheid. Deze wordt bepaald op basis van opbouw en opname van uren van personeelsleden die aan hebben gegeven deze uren jaarlijks te willen sparen. De voorziening wordt jaarlijks herzien en indien nodig wordt de voorziening bijgesteld naar de verwachte situatie op dat moment.

Een voorziening WW-WOVO. Dit is een voorziening voor toekomstige wachtgeldverplichtingen voor geheel of gedeeltelijk afgevoerd personeel. Op basis van een inschatting van de tijdsduur van de uitkering betreffen de verplichtingen 25% van de werkloosheidsuitkeringen door het UWV en 25% van de bovenwettelijke werkloosheidsuitkeringen.

Onderhoudsvoorziening:

Jaarlijks wordt er op basis van het meerjarenonderhoudsplan een bedrag aan de voorziening gedoteerd. Dit MOP is gebaseerd op het verwachte onderhoud voor de komende 10 jaar. Afhankelijk van de uitkomsten van de ontwikkelingen vanuit de richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving, inzake de boekhoudkundige bepaling van de hoogte van de voorziening groot onderhoud, wordt de voorziening met de begroting van 2021 opnieuw berekend en wordt de dotatie opnieuw bepaald.

B Overige rapportages

B.1 Aanwezigheid en werking van het interne risico en beheersings- en controlesysteem

De aanwezigheid en werking van het interne risico en beheersings- en controlesysteem blijft aandacht behoeven. In 2016 zijn de risico's inzichtelijk gemaakt, evenals de belangrijkste processen en verantwoordelijkheden in verdeling van werkzaamheden tussen het SDL en het administratiekantoor. In 2017 is een intern controleplan opgesteld en vastgesteld. In 2018 en 2019 is dit controleplan verder uitgerold. Ook in 2020 blijft de interne controle de aandacht behoeven en waar nodig zal het interne controleplan in 2020 verder aangepast worden.

B.2 Belangrijkste risico's en onzekerheden

De belangrijkste risico's en onzekerheden zijn terug te lezen in hoofdstuk 8.

B.3 Rapportage toezichthoudend orgaan

De Raad van Toezicht is bij besluit van 19 juni 2012 benoemd door de gemeenteraad van Dordrecht.

De Raad van Toezicht is als volgt samengesteld, waarbij tevens de taakverdeling is aangegeven:

- Dhr. drs. R.J.M. van den Broek (financiën, onderwijszaken)
- Dhr. J. Mastik (onderwijszaken, bestuurszaken, personeelszaken)
- Dhr. mr. F. van der Wende (voorzitter, financiën)
- Mw. mr. F.G. Evenboer-Nijman (juridische zaken, personeelszaken) t/m 30 juni 2019
- Dhr. J.B.M. Onderwater (vicevoorzitter/secretaris, marketing en communicatie) t/m 30 september 2019
- Dhr. drs. J.C.M. Rasch (waarnemend vicevoorzitter, waarnemend secretaris) vanaf 1 juli 2019
- Dhr. Mr. J.B. Evenboer (juridische zaken, personeelszaken) vanaf 1 oktober 2019

Nevenfuncties

Onderstaande leden van de Raad van Toezicht hebben naast hun werkzaamheden voor de Stichting Openbaar Onderwijs in Dordrecht geen conflicterende nevenfuncties, hieronder de nevenfuncties:

- **Dhr. J.B.M. Onderwater**
 - Ambassadeur voor het Nationaal Integratiefonds en het Nationaal Integratiediner (onbezoldigd);
 - Ambassadeur voor the National Campaign for Tibet (onbezoldigd);
 - Aambassadeur voor Net4Kids (onbezoldigd).
- **Dhr. drs. R.J.M. van den Broek**
 - Lid Raad van Toezicht van het Jan Tinbergen College VO, te Roosendaal vanaf 1 januari 2018 (bezoldigd).
- **Dhr. mr. F. van der Wende**
 - Bestuurslid Stichting Theatrum Vitae (onbezoldigd).
- **Dhr. drs. J.C.M. Rasch**
 - Lid RvT Stichting MaDi ZO (onkostenvergoeding)
 - Vicevoorzitter Museum Voorschoten (onbezoldigd)
 - Docent LnP (bezoldigd)
- **Dhr. mr. J.B. Evenboer**
 - Voorzitter Song Circle (onbezoldigd)
 - Secretaris Businessclub Sportvereniging Oranje-Wit (onbezoldigd)

Leden van de Raad van Toezicht ontvangen jaarlijks de volgende vacatievergoeding:

De voorzitter ontvangt € 5500,- bruto.

De vicevoorzitter/secretaris ontvangt € 4600,- bruto.

De overige leden ontvangen € 3700,- bruto.

De leden van de Raad van Toezicht hebben een zittingstermijn van 4 jaar en kunnen maximaal éénmaal herbenoemd worden.

Rooster van aftreden Raad van Toezicht

Dhr. mr. F. van der Wende	31-12-2019
Dhr. J. Mastik	01-06-2020
Dhr. drs. R.J.M. van den Broek	01-06-2020
Dhr. drs. J.C.M. Rasch	01-07-2023
Dhr. mr. J.B. Evenboer	01-10-2023

Zelfevaluatie Raad van Toezicht

Conform de Governance Code dient een Raad van Toezicht jaarlijks haar eigen functioneren te evalueren. Omdat in de periode juni 2019 t/m mei 2020, gegeven de statutair aflopende zittingstermijnen, de voltallige RvT is vervangen, heeft er geen collectieve zelfevaluatie plaats kunnen vinden.

De Raad van Toezicht heeft zich in de verslagperiode met name gericht op:

- De financiële situatie van de organisatie, waaronder de goedkeuring van de jaarrekening 2018 en de goedkeuring van de begroting 2019;
- De kwaliteit van het onderwijs in het licht van de rapporten van de Inspectie van het Onderwijs, de rapporten over de toekomst van het onderwijs en het strategisch beleidsplan van het Dalton Lyceum;
- De toekomst van de Internationale Schakelklas met inbegrip van de financiële aspecten;
- De verdere ontwikkeling van de samenwerking met OPOD.

Financiën

Gegeven de financiële kengetallen uit de jaarrekening 2019, de ontwerpbegroting 2020 alsmede de meerjarenbegroting 2020 - 2023, moet geconcludeerd worden dat de financiële situatie van het Stedelijk Dalton Lyceum kwetsbaar blijft, maar wel licht is verbeterd ten opzichte van de laatste verslagjaren.

De financiële kengetallen op **31 december 2019 zijn:

- Liquiditeit: 1,73
De signaleringsondergrens van de Inspectie van het Onderwijs is 0,75
- Solvabiliteit: 0,38
De signaleringsondergrens is van de Inspectie van het Onderwijs is 0,30
- Weerstandsvermogen berekeningswijze 1: 2% (Eigen vermogen minus MVA, gedeeld door de totale baten)
- Weerstandsvermogen berekeningswijze 2: 13% (Eigen vermogen gedeeld door de totale baten)
De Inspectie van het Onderwijs adviseert een weerstandsvermogen tussen de 10% en 40%.

** bron: jaarrekening 2019

Het totaal aantal leerlingen per 1 oktober 2019 (2180) is ten opzichte van 1 oktober 2018 (2371) met 191 leerlingen gedaald (inclusief internationale schakelklas). Door de leerlingendaling zal ook de bekostiging evenredig afnemen. De personele formatie dient steeds in overeenstemming met de leerlingenaantallen gebracht te worden.

In het verslagjaar is het aantal leerlingen op het ISK gedaald met 53 leerlingen van 171 leerlingen op 1 oktober 2018 naar 118 leerlingen op 1 oktober 2019.

Aangezien het ISK sterk onderhevig is aan zich wijzigende maatschappelijke ontwikkelingen, worden de inkomsten behoudens uitzonderingen niet ingezet voor structurele uitgaven. Tevens wordt bij de personele inzet gewerkt met een flexibele schil van tijdelijke contracten, waardoor bij een daling van leerlingaantallen en overeenkomstig noodzakelijk fte reductie geen financiële verplichtingen op de begroting drukken.

De Raad van Toezicht heeft zich ervan vergewist dat de aanbevelingen van de accountant bij de controle van de jaarrekening 2018 door de bestuurder met een actieplan voortvarend ter hand zijn genomen!

Uit het verslag van de door de externe accountant ASTRIUM in oktober 2019 uitgevoerde interimcontrole blijkt eveneens dat de bedrijfsvoering op orde is.

Uit de meerjarenbegroting 2020 - 2023 blijkt dat:

- De komende jaren een verdere afname van de instroom van eerstejaars leerlingen wordt geprognosticeerd. Op 1 oktober 2019 bedroeg het totaal aantal leerlingen 2180. In de meerjarenbegroting wordt rekening gehouden met een daling van 173 van het totaal aantal leerlingen over de periode 2020 t/m 2023. Voor de ISK wordt een gelijkblijvend aantal leerlingen van 118 op peildatum 1 oktober 2019 tot aan 2022 geprognosticeerd;
- De komende jaren dientengevolge verder bezuinigd moet worden op de personele Inzet;
- De fluctuaties in het aantal leerlingen bij ISK onderhevig is aan maatschappelijke ontwikkelingen en daardoor sterk kan fluctueren waardoor er geen sprake is van een stabiele inkomstenbron;
- De gemiddelde leeftijd van het personeel de komende jaren hoger is dan het landelijk gemiddelde. Door pensionering zal tot 2022 circa 19 fte het SDL verlaten;
- De financiële begrotingsresultaten in de komende jaren nauwelijks leiden tot een versterking van het weerstandsvermogen.

Noot : De terugloop van het aantal leerlingen is met name ingegeven door demografische ontwikkelingen waarbij ervan uit gegaan wordt dat het SDL haar huidige marktaandeel minimaal behoudt.

Gegeven de onzekerheid van leerlingprognoses is een tweede meerjarenbegroting 2020 - 2023 opgesteld waarbij uit gegaan wordt van een daling van 50% meer dan verwacht.

Tot slot: In het door de Raad van Toezicht goedgekeurde en door het bestuur vastgestelde strategisch beleidsplan 2016-2020 wordt nog eens benadrukt dat het voor het behoud van het openbaar onderwijs in de gemeente Dordrecht goed zou zijn dat het primair - en voortgezet onderwijs onder één bestuurlijk dak bijeengebracht wordt!

De samenwerking is in het verslagjaar 2019 verder geïntensiveerd.

Huisvesting

Het College van B&W van Dordrecht heeft het door haar geïnitieerde proces om tot doordecentralisatie van de huisvesting naar de besturen van de onderwijsinstellingen te komen in november 2017 beëindigd. Voor het primair onderwijs wordt de doordecentralisatie wel geëffectueerd.

De besturen van de VO-instellingen hebben aan de verantwoordelijk wethouder vele vragen gesteld over met name de financiële risico's, bij doordecentralisatie. Aangezien belangrijke vragen onbeantwoord dan wel onvolledig beantwoord werden, hebben de bestuurders met goedkeuring van de Raden van Toezicht vastgesteld dat er onvoldoende vertrouwen was in een verantwoorde overheveling van de huisvesting.

In het verslagjaar 2019 zijn er m.b.t. de huisvesting voor het Voortgezet Onderwijs geen nieuwe ontwikkelingen te melden.

Kwaliteit van het onderwijs

De Raad van Toezicht besteedt in alle vergaderingen aandacht aan de kwaliteit van het onderwijs. Voor een deel gebeurt dat aan de hand van specifieke documenten, voor een ander deel aan de hand van de schriftelijke "rapportages van de voorzitter van het CvB" die elke vergadering op de agenda staan.

In het verslagjaar werd bijzondere aandacht besteed aan:

- Het Programma van Toetsing en Afsluiting en de getrouwe toepassing daarvan, naar aanleiding van o.a. de problemen rond het vmbo in Maastricht; de Raad is ervan overtuigd dat het PTA-programma goed en secuur wordt toegepast en wordt gemonitord;

- De werving van nieuwe leerlingen voor alle locaties en in verband daarmee het investeren in de relatie met de toeleverende basisscholen. In het verslagjaar werd dit nadrukkelijker 'Dalton-breed', in de eerste periode lag het accent meer op een bepaalde locatie;
- Het onderhouden van het Dalton-gedachtengoed op alle locaties; het afgelopen jaar is de Dalton-visite met goed gevolg doorlopen. Ook in de docentengemeenschap op de verschillende locaties is sprake van herleefde interesse voor dit gedachtengoed en daarop gebaseerde activiteiten;
- Het borgen van aanwezigheid en kwaliteit van het onderwijs in Techniek; de samenwerking met het da Vinci College werd verder geïntensiveerd;
- Gesprekken met het toeleverende basisonderwijs over een doorgaande leerlijn in met name rekenen en Nederlands, het NOVA-Tienercollege en het project Expeditie PO-VO werden doorgezet en kregen verder gestalte;
- Functionerings- en beoordelingsgesprekken met het personeel zijn voor bestuurder en personeel een belangrijk instrument. Dit instrument dient om huidige docenten te attenderen op vervolgstudie i.v.m. bevoegdheidsverbreding. Er moet rekening worden gehouden met ernstige tekorten aan docenten in het VO in met name het eerstegraadsgebied. Het doorgroeien van zittend personeel kan dan een belangrijke bijdrage zijn aan bestrijding van deze tekorten;
- Met een grote startconferentie van het Stedelijk Dalton Lyceum, waaraan breed werd deelgenomen, werd het werk aan het nieuwe Meerjaren Strategisch Beleidsplan ter hand genomen;
- Schoolbrede discussies resulteerden in een Professioneel Statuut voor de docenten van het Stedelijk Dalton Lyceum dat voor de hele school kon worden vastgesteld. De Raad hoopt dat dit het begin is van een goede ambachtelijke traditie in onze school.

HRM, MR, Marketing, PR, Publiciteit en Communicatie

De Raad van Toezicht vindt HRM één van de belangrijkste onderwerpen van aandacht. Financieel gezien is het personeel de grootste kostenpost. En dat is van groot belang voor de continuïteit van de organisatie, maar minstens zo belangrijk is, dat het personeel bepalend is voor de kwaliteit van het onderwijs en de opleiding van de leerlingen. En daar doen we het tenslotte allemaal voor. Aandacht aan HRM gaat dus niet alleen over geld of arbeidsvoorwaarden, maar ook over kwaliteit, opleiden van personeel, ziekteverzuim, werkdruk, personeel tevredenheid en nog veel meer. De Raad van Toezicht hecht grote waarde aan een goed gecommuniceerd en gedragen HRM-beleid dat organisatie breed op dezelfde wijze wordt toegepast en waarin voor iedereen duidelijk

is waarop gerekend kan worden en wat daartegenover staat.

Om een zo duidelijk mogelijk beeld te krijgen, wordt niet alleen met de bestuurder over HRM gesproken, maar ook wordt jaarlijks met een aselechte groep personeelsleden gesproken en tweemaal met de MR overlegd om te horen wat hen bezighoudt.

De contacten met de MR zijn zeer waardevol voor de Raad van Toezicht en de gesprekken verlopen steeds in een prima sfeer. Op basis van gelijkwaardigheid en heel open wordt informatie uitgewisseld. Het afgelopen jaar zijn zelfs afspraken gemaakt om samen op te trekken bij het invullen van de vacatures die in 2019 zijn ontstaan en 2020 zullen ontstaan in de Raad van Toezicht. Op deze wijze moet het mogelijk zijn om de huidige werkwijze door te geven aan de nieuwe leden van de Raad van Toezicht die in de komende anderhalf jaar het stokje zullen overnemen van de zittende Raad van Toezicht.

Vooruitblik 2020

De belangrijkste aandachtspunten zijn grotendeels dezelfde als in 2019:

- De financiële situatie, waaronder maatregelen die leiden tot een sluitende begroting en de verbetering van de financiële kengetallen: solvabiliteit, liquiditeit

en rentabiliteit. Het versterken van het eigen vermogen heeft de hoogste prioriteit;

- De samenwerking met OPOD gezien het belang van een doorlopende leerweg;
- De kwaliteit van de opleidingen zoals gekwalificeerd door de inspectie van het onderwijs;
- De verdere implementatie van het vastgestelde strategische beleidsplan 2016-2020 en de daaruit volgende acties.

Complexiteitspuntenberekening

De Raad van Toezicht heeft de WNT-norm die berekend is op basis van de door het Ministerie van BZK voorgeschreven complexiteitspuntenberekening voor het verslaggevingsjaar 2019 goedgekeurd.

Doelmatigheid

Als Raad van Toezicht toetsen wij de relatie tussen de ingezette middelen en de (onderwijs) opbrengsten die met de ingezette middelen worden behaald. Onderwijs is in onze ogen doelmatig als de doelen tegen zo laag mogelijke kosten worden gehaald of als het geld tot zo hoog mogelijke prestaties leidt. Een causale relatie tussen inspanningen en middelen aan de ene kant en onderwijskwaliteit en onderwijsopbrengsten aan de andere kant is niet eenvoudig aan te tonen.

Wij geven aan onze toetsing op de doelmatigheid invulling door:

1. De financiële meerjarenbegroting en achterliggende onderbouwingen jaarlijks te beoordelen en goed te keuren;
2. De financiële performance (uitputting versus begroting) te monitoren aan de hand van door de schoolleiding aangeleverde tussentijdse sturingsinformatie;
3. Kennis te nemen van (formele) klachten van leerlingen/ouders en de reactie van de school;
4. Gesprekken over de kwaliteit van het onderwijs te voeren met de leerlingen en het personeel;
5. Het beoordelen van rapportages van de Inspectie van het Onderwijs over de onderwijskwaliteit en daarin afgesproken (verbeter) maatregelen;
6. Bevindingen en rapportages van de controlerend accountant te beoordelen.

Voor zover wij kunnen beoordelen vanuit onze toezichthoudende rol zijn wij van mening dat de schoolleiding onderwijsmiddelen doelmatig inzet. Dit oordeel wordt onderbouwd met:

1. Positieve feedback over de onderwijskwaliteit van ouders, leerlingen en toezichthouders;
2. De afhandeling van de klachten;
3. De beleidsrijke meerjarenbegroting;
4. Toereikende financiële positie op basis van signaleringswaardes Inspectie van het Onderwijs.

De komende jaren blijven wij erop toe zien dat de schoolleiding maatregelen neemt die de doelmatigheid bevorderen.

Treasury

Op 18 december 2018 is de regeling beleggen, belenen en derivaten met terugwerkende kracht vanaf 1 juli 2016 aangepast. In artikel 4, eerste lid, van de regeling stond dat leningen alleen aangetrokken mochten worden bij financiële ondernemingen, die aan bepaalde eisen voldoen. Hierdoor was het onrechtmatig om een lening te hebben van een maatschappelijke instantie of een lokale overheid (gemeenten e.d.), die is aangegaan na 1 juli 2016. Voor de eerder aangegane leningen bij deze instanties gold het overgangsrecht. In de nieuwe regeling is deze beperking geschrapt, waardoor instellingen niet meer alleen toegestaan zijn om leningen aan te gaan bij financiële instellingen.

Deze technische aanpassing is in het treasurystatuut van Stedelijk Dalton Lyceum verwerkt. Daarmee wordt voldaan aan de controle-eisen.

De Raad van Toezicht heeft uit aangeleverde verantwoordingsstukken en gesprekken met binnen het Stedelijk Dalton Lyceum verantwoordelijke medewerkers getoetst dat het Treasurybeleid (volgens de Regeling Beleggen, belenen en derivaten OCW 2016, gewijzigd d.d. 18 december 2018) voldoet.

De RvT keurt het voorliggende Treasurystatuut goed.

Tot slot: de Raad van Toezicht dankt eenieder die betrokken is bij deze organisatie voor de getoonde inzet, ook in financieel lastige tijden, en spreekt de hoop uit dat 2020 een inspirerend jaar zal zijn!

F. van der Wende (voorzitter Raad van Toezicht),

31 december 2019

10.0 Medezeggenschapsraad (MR)

10.1 Inleiding

In het schooljaar 2018-2019 heeft de medezeggenschapsraad (MR) kritisch, constructief en gelijkwaardig samengewerkt met het bestuur en directie. Binnen de raad wordt er (pro)actief overlegd en via de lijnen met de achterban komen er zaken aan bod die besproken worden. Het contact met de achterban willen nog meer versterken. We willen als MR meer zichtbaar worden, onder andere via de website.

Een aantal leden van de MR heeft zich afgelopen jaar succesvol ingezet om het Professioneel Statuut vorm te geven. Ook heeft de MR samen met het bestuur het document "Groeien in functie" ontwikkeld, waardoor er een meer professionele bevorderingscultuur ontstaat.

10.2 Samenstelling MR

De MR bestaat uit 16 leden en was in het schooljaar 2018-2019 als volgt samengesteld:

Geleding	Locatie	Naam	Toelichting
Ouders	Overkampweg	Leo Maaswinkel	Tot december 2018
	Kapteynweg	Mandy van der Linden	
	Kapteynweg	Peter van Toer	
	Dalton Vakcollege	Chantal van Biesheuvel	
Leerlingen	Overkampweg	Mare Hornes	
	Overkampweg	Annabel Kop-Jansen	
	Kapteynweg	Emre Hoogduijn	
	Dalton Vakcollege	Ashlyn Richardson	
Personeel	Overkampweg	Fayzal Alibaks	Voorzitter Secretaris Vanaf januari 2019
	Overkampweg	Erik Driessen	
	Kapteynweg	Ron de Groot	
	Kapteynweg	Mike van der Heijden	
	Kapteynweg	Doortje Voorhuis	
	Dalton Vakcollege	Gerda Rijnders	
	Dalton Vakcollege Afdeling ISK	Niki Reintjens Ine van Gerwen	

10.3 Aantal (geplande) vergaderingen

Voor het schooljaar 2018-2019 stonden 6 MR-vergaderingen gepland. Daarnaast heeft de MR eenmaal extra vergaderd op 25 juni 2018 in verband de jaarstukken. Ook heeft er tweemaal een informeel overleg plaatsgevonden met de Raad van Toezicht. Dit gebeurde altijd met een afvaardiging van de MR waarbij we trachten elke locatie en geleding vertegenwoordigd te laten zijn.

10.4 Instemmings- en adviesaanvragen

Over de volgende zaken is de MR geraadpleegd.

Datum besluit	Onderwerp	Instemming Advies	Resultaat
8-10-18	Vakantieregeling	Instemming	Positief
8-10-18	Protocol medicijnvertrekking	Instemming	Positief
4-12-18	Invoering Flexrooster	Advies	Positief
4-12-18	Overgangsnormen KTW	Instemming	Positief
4-12-18	Meerjarenbegroting	Advies	Positief na tekstuele aanpassing
4-12-18	CAO werkdrukvermindering	Instemming	Positief
19-2-19	Wijziging Overgangsnormen OVK	Instemming	Positief
19-2-19	Informatietechnologie	Instemming	Positief
26-3-19	Document Groeien in functie	Instemming	Positief
3-4-19	Lessentabellen	Instemming	Positief
3-4-19	Vrijwillige ouderbijdrage	Instemming	Positief
12-6-19	Scholingsplan	Instemming	Positief
12-6-19	Formatieplan	Instemming	Positief
12-6-19	Excursieoverzicht	Instemming	Positief
25-6-19	Jaarstukken	Advies	Positief
25-6-19	Schoolgids	Instemming	Positief

10.5 Overige onderwerpen

Verder heeft de MR nog met de bestuurder gesproken over:

- Aanvraag start Nova Tienercollege
- 26 vragen over de docent
- Pilot Daltonhuis KTW

10.6 Overleg met het bestuur

Het overleg met het bestuur is kritisch-opbouwend. De MR en het bestuur zijn open naar elkaar en denken met elkaar mee. De MR heeft het gevoel dat het bestuur openstaat voor alle input van de MR, omdat het bestuur de MR vraagt om haar zienswijze bij de verschillende agendapunten. Bij de vergaderingen is de directie ook aanwezig, wat zorgt voor duidelijkheid, aangezien bepaalde zaken direct teruggekoppeld of geverifieerd kunnen worden.

10.7 Scholing MR

Om te waarborgen dat de MR goed functioneert, wordt er scholing gevolgd. Onderstaande mogelijkheden hebben we gebruikt om onszelf te verbeteren.

- WMS- congres, te Ede met een delegatie van de MR.
- AOB-netwerkbijeenkomsten, te Rotterdam met een delegatie van de personeelsgeleding.
- LAKS-training voor de leerlingengeleding van de MR.
- MR-artikelen delen we onderling per e-mail.

10.8 Zorgpunten

Leerlingaantallen

Door o.a. demografische ontwikkelingen lopen leerlingaantallen terug. Hierdoor is het lastig om de leerlingaantallen voor het Stedelijk Dalton Lyceum (SDL) op peil te houden.

Pilots

Onderwijs is en blijft in ontwikkeling. Dit betekent op het SDL dat er nieuwe onderwijsontwikkelingen gaan plaatsvinden. De onderwijsontwikkelingen worden vaak uitgetoetst d.m.v. een 'tijdelijke' pilot. Als MR vinden we het belangrijk dat er niet zomaar 'continu' pilots ingevoerd worden. De MR heeft aangegeven bij het bestuur dat een pilot tijdig aangekondigd dient te worden, zodat de MR daarover, desgewenst, een advies kan geven. Ook is het belangrijk dat de pilot geëvalueerd worden.

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA, PASSIVA EN RESULTAATBEPALING

Algemeen

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn conform de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO). Op basis van de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs worden Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving toegepast (behoudens afwijkingen aanvullingen in de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs). De jaarrekening is opgesteld in gehele euro's.

Activa en passiva, met uitzondering van het eigen vermogen, worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting. Voor zover noodzakelijk worden op de vorderingen voorzieningen getroffen voor verwachte oninbaarheid.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen voor waardering van activa, passiva en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het college van bestuur oordelen vormt en schattingen en veronder-

stellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa

en passiva en van baten en lasten. De belangrijkste hebben betrekking op:

schattingen hebben betrekking op:

- de waardering van materiële vaste activa, waaronder de gehanteerde afschrijvingstermijnen;
- de verwachte onderhoudsuitgaven bij bepaling van de voorziening voor groot onderhoud;
- de bepaling van personele voorzieningen.

De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

GRONDSLAGEN BALANS

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of de vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. De afschrijvingen vinden lineair en naar tijdsgelang plaats op basis van de verwachte toekomstige gebruiksduur.

Onderstaand worden de afschrijvingstermijnen per categorie weergegeven. Tevens zijn de activeringsgrenzen vermeld.

Categorie	afschrijvings- termijn in jaren	afschrijvings- percentage per jaar
Gebouwen	15 - 40	2,5 - 6,7
Terreinen	10 - 15	5,0 - 10,0
Installaties en apparatuur		
Overige materiële vaste activa	3 - 15	33,3 - 6,7
ICT	3 - 4	25,0 - 33,33
Leermiddelen	3 - 4	25,0 - 33,33

Gebouwen

Schoolgebouwen, waarvan het juridisch eigendom berust bij de Stichting en het economisch eigendom bij de Gemeente, zijn niet in de balans opgenomen. Eventuele bruikleenscholen zijn eveneens niet verwerkt. De kosten van groot onderhoud aan de binnenkant alsmede het buitenschilderwerk van de schoolgebouwen worden ten laste gebracht van de voorziening groot onderhoud.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Voor vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroom genererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderingverlies van een kasstroom genererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroom genererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden. Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroom genererende eenheid) geschat. Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroom genererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief (of kasstroom genererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Bepaling reële waarde

Een aantal grondslagen en toelichtingen in de jaarrekening vereist de bepaling van de reële waarde van zowel financiële als niet-financiële activa en verplichtingen. Voor waarderings- en informatieverschaffingsdoeleinden is de reële waarde op basis van de volgende methoden bepaald.

Omschrijving	Doel	Beperkingen	EUR
Bestemmingsreserve ouderraad LP			48.891
Bestemmingsreserve ouderraad KTW			25.967
Bestemmingsreserve aanvullende bekostiging PO - VO			361.677

Indien van toepassing wordt nadere informatie over de uitgangspunten voor de bepaling van de reële waarde vermeld bij het onderdeel van deze toelichting dat specifiek op het betreffende actief of de betreffende verplichting van toepassing is. De reële waarde van financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije markttrente voor de resterende looptijd vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.

Financiële vaste activa

Overige vorderingen

De onder financiële vaste activa opgenomen vorderingen worden gewaardeerd op nominale waarde onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

Vorderingen

De vorderingen en overlopende activa worden bij de eerste waardering gewaardeerd tegen de reële waarde en bij de vervolgwaaardering tegen de geamortiseerde kostprijs. De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij dit bij de toelichting op de balans anders is aangegeven. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden met een looptijd korter dan 12 maanden. De liquide middelen staan vrij ter beschikking van de Stichting. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en bestemmingsreserves.

Algemene reserve publiek

Deze post betreft de niet-gebonden reserve die voortkomt uit de door (semi-)overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten. De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van het Stedelijk Dalton Lyceum. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Bestemmingsreserves (publiek)

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door het bestuur is aangebracht.

Hierboven opgenomen publieke reserves zijn bedoeld voor specifieke toekomstige uitgaven die uit de huidige beschikbare middelen gedekt moeten worden.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen. Voorzieningen worden onderscheiden naar aard en doel. Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening.

Voor het contant maken van de waarde van de voorziening wordt gerekend met een rekenrente welke voor eind 2019 wordt bepaald. De berekening is als volgt: Rekenrente = Wettelijke rente (bron: DNB) - / - Inflatie (bron: CBS). Voor 2019 wordt er gerekend met een rekenrente van -0,70%. Waarbij de waarde voor de wettelijke rente vastgesteld is op 2,00% en de uitgangswaarde voor de inflatie 2,70% is.

Voorziening WW-WOVO

De voorziening WW-WOVO is ultimo 2018 gevormd. De voorziening voor toekomstige wachtgeldverplichtingen voor geheel of gedeeltelijk afgevoerd personeel. De verplichtingen betreffen 25% van de werkloosheidsuitkeringen door UWV en 25% van de bovenwettelijke uitkeringen. 75% van de sectorale werkloosheidsuitkeringen wordt collectief over de sector Voorgezet Onderwijs omgeslagen op basis van de normatieve Rijksvergoeding en jaarlijks door het Ministerie van OCW verrekend.

Voorziening Spaarverlof

Voor op balansdatum bestaande verplichtingen uit hoofde van spaarverlof is een voorziening gevormd. De voorziening is gewaardeerd tegen het aantal uren maal uurtarief (nominaal). Betaalde bedragen inzake spaarverlof worden ten laste van deze voorziening

gebracht.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Voor de berekening van de contante waarde van de voorziening wordt gerekend met de rekenrente welke onder het kopje voorzieningen is benoemd. Daarnaast wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans.

Voorziening levensfasebewust personeelsbeleid

De voorziening levensfasebewust personeelsbeleid wordt opgenomen tegen de contante waarde van de gespaarde uren per einddatum verslagperiode, voor personeelsleden waarbij een opnameplan is overeengekomen voor een looptijd van maximaal 4 jaar.

Langdurig zieken

De voorziening langdurig zieke werknemers wordt gevormd door de verwachte salariskosten van langdurig zieke werknemers die waarschijnlijk niet meer zullen terugkeren in het arbeidsproces.

Overgangsregeling voorziening groot onderhoud

Stichting Stedelijk Dalton Lyceum hanteert voor de voorziening groot onderhoud een methodiek waarbij de kosten over het gehele onderhoudsplan van de onderwijsplannen worden bepaald en deze vervolgens wordt gedeeld door de looptijd van het onderhoudsplan. Deze systematiek leidt ertoe dat er jaarlijks weliswaar een min of meer gelijkblijvende dotatie aan de voorziening groot onderhoud wordt gedaan, maar dat deze te laag of te hoog van omvang kan zijn in vergelijking met de RJ methodiek. Er wordt namelijk beperkt rekening gehouden met individuele onderhoudscomponenten met onderhoudscycli die doorlopen tot na de periode van de huidige onderhoudsplanung. Stichting Stedelijk Dalton Lyceum maakt gebruik van de overgangsregeling. De tijdelijke regeling in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs is van toepassing op besturen die voor verslagjaar 2017 een methode van kostenegalisatie voor groot onderhoud hanteerden zoals hierboven beschreven. Daarbij is afgesproken dat de RJ-werkgroep Onderwijs van de Raad voor de Jaarverslaggeving in samenwerking met de sectorraden in de komende maanden een onderzoek uitvoert. De werkgroep zal hierbij worden ondersteund door een aantal betrokken schoolbesturen. Doel van dit onderzoek is te komen tot een verwerkingswijze in 2021 die aansluit bij de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving waarbij rekening wordt gehouden met onderwijssector-specifieke aspecten.

Kortlopende schulden

De overlopende passiva betreffen de vooruitontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en/of nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen. Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde.

GRONDSLAGEN STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waardingsgrondslagen. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar, zijn in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Het resultaat van de staat van baten en lasten wordt toegevoegd aan de (bestemde) reserve(s) die door het bestuur is/ zijn bepaald. Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Subsidies met doelbesteding

Subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verekeningsclausule) verwerken we in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig als bate in de staat van baten en lasten. Geoommerkte OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) staan verantwoord ten gunste van de staat van baten en lasten, naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum staan onder de overlopende passiva. Geoommerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) staan verantwoord ten gunste van de staat van baten en lasten, in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen staan onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Stedelijk Dalton Lyceum heeft voor haar werknemers een toegezegd-pensioenregeling. Werknemers die hiervoor in aanmerking komen hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen. Dit is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekent over de jaren dat

de werknemer pensioen opbouwde bij het Stedelijk Dalton Lyceum. De verplichtingen die voortvloeien uit deze personeelsrechten, brachten we onder bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. Stedelijk Dalton Lyceum betaalt hiervoor 70 procent van de premies, de werknemer betaalt 30 procent. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door zijn financiële verplichtingen) dit toelaat. Naar de stand van ultimo december 2019 is de dekkingsgraad 97,8% van het pensioenfonds (bron.abp.nl). Toezichthouder DNB stelt de minimaal vereiste dekkingsgraad op 104,4% voor het ABP. Stedelijk Dalton Lyceum is niet verplicht aanvullende bijdragen ten doen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. We verantwoorden daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening.

Volgens de richtlijnen (RJ 271) moeten we bepaalde informatie over toegezegd-pensioenregelingen toelichten in de jaarrekening. In de balans moeten we vooral het saldo opnemen van de activa en passiva die met de regeling samenhangen – dit in de vorm van een vordering of verplichting. Beide pensioenfondsen hebben gezegd dat zij niet in staat zijn om aan de deelnemende ondernemingen de informatie over toegezegdpensioenregelingen te verschaffen volgens RJ 271. We behandelen beide regelingen daarom als toegezegdebijdrageregelingen en verantwoorden de verschuldigde pensioenpremie over het boekjaar als pensioenlasten in de staat van baten en lasten.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief.

Financiële baten en lasten

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als financiële derivaten verstaan. In de toelichting op onderscheiden posten van de balans wordt de reële waarde van het betreffende instrument toegelicht als die afwijkt van de boekwaarde. Indien het financiële instrument niet in de balans is opgenomen wordt de informatie over de reële waarde gegeven in de toelichting onder de 'Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen'. Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

Het renterisico is beperkt omdat Stedelijk Dalton Lyceum geen langlopende schulden heeft.

Het kredietrisico ten aanzien van de overige vorderingen van Stedelijk Dalton Lyceum is beperkt aangezien de grootste debiteuren met een hoge betrouwbaarheid betreffen zoals de Rijksoverheid en de gemeenten uit de regio.

GRONDSLAGEN KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat als basis genomen.

Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed.

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering, de liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van de instelling om geldstromen te genereren.

BALANS PER 31 DECEMBER 2019

En vergelijkende cijfers 2018. - na verwerking resultaatbestemming -

	31-12-2019		31-12-2018	
	€	€	€	€
1 ACTIVA				
1.1 Vaste activa				
1.1.2 Materiële vaste activa	2.449.553		2.482.416	
1.1.3 Financiële vaste activa	8.026		14.045	
<i>Totaal vaste activa</i>		2.457.579		2.496.461
1.2 Vlottende activa				
1.2.2 Vorderingen	707.769		667.199	
1.2.4 Liquide middelen	4.537.277		3.864.506	-672.771
<i>Totaal vlottende activa</i>		5.245.046		4.531.705
TOTAAL ACTIVA		7.702.625		7.028.166
2 PASSIVA				
2.1 Eigen vermogen	2.894.482		2.485.930	
2.2 Voorzieningen	1.782.181		1.757.932	
2.4 Kortlopende schulden	3.025.962		2.784.304	
TOTAAL PASSIVA		7.702.625		7.028.166

KASSTROOMOVERZICHT 2019
En vergelijkende cijfers 2018

Ref.	2019		2018	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering (saldo baten en lasten)		411.607		364.402
<i>Aanpassingen voor aansluiting bedrijfsresultaat:</i>				
- Afschrijvingen	4.2	622.749	616.903	
- Mutaties voorzieningen	2.2	24.248	181.840	
Totaal van aanpassingen voor aansluiting met het bedrijfsresultaat		646.997	798.743	
<i>Veranderingen in werkkapitaal:</i>				
- Vorderingen	1.2.2-/-1.2.2.14	-40.570	-320.250	
- Kortlopende schulden	2.4-/-2.4.18	241.658	-72.537	
Totaal van aanpassingen in werkkapitaal		201.088	-392.787	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		1.259.692	770.358	
Ontvangen interest	6.1.1-/-1.2.2.14	119	1.004	
Betaalde interest	6.2.1-/-2.4.18	3.174	4.485	
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		1.256.637	766.877	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	1.1.2	-589.524	-703.683	
Overige investeringen in financiële vaste activa	1.1.3	6.019	6.019	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-583.505	-697.664	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Kasstroom uit overige balansmutaties				
Overige mutaties		-362	-	
Totaal kasstroom uit overige balansmutaties		-362	-	
Mutatie liquide middelen	1.2.4	<u>672.772</u>	<u>69.212</u>	
Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:				
		2019	2018	
	€	€	€	€
Stand liquide middelen per 1-1		3.864.505	3.795.294	
Mutatie boekjaar liquide middelen		672.772	69.212	
Stand liquide middelen per 31-12		<u>4.537.277</u>	<u>3.864.505</u>	

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2019
En vergelijkende cijfers 2018

	2019		Begroot 2019		2018	
	€	€	€	€	€	€
3 Baten						
3.1 Rijksbijdragen OCW		22.110.620		21.174.650		21.682.616
3.2 Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden		40.416		37.500		39.650
3.5 Overige baten		831.645		681.933		1.010.147
<i>Totaal baten</i>		<u>22.982.681</u>		<u>21.894.083</u>		<u>22.732.413</u>
4 Lasten						
4.1 Personeelslasten		17.400.917		16.781.133		17.064.836
4.2 Afschrijvingen		622.387		603.626		616.903
4.3 Huisvestingslasten		1.646.901		1.689.713		1.647.378
4.4 Overige lasten		2.900.869		2.655.208		3.038.894
<i>Totaal lasten</i>		<u>22.571.074</u>		<u>21.729.680</u>		<u>22.368.011</u>
<i>Saldo baten en lasten</i>		<u>411.607</u>		<u>164.403</u>		<u>364.402</u>
6 Financiële baten en lasten						
6.2 Financiële lasten		3.174		4500		4.485
<i>Saldo financiële baten en lasten *</i>		<u>-3.055</u>		<u>-4.500</u>		<u>-3.481</u>
Totaal resultaat		<u><u>408.552</u></u>		<u><u>159.903</u></u>		<u><u>360.920</u></u>

(Voorstel) bestemming van het resultaat

		Resultaat 2019	
		€	€
2.1.1	Algemene reserve (publiek)		43.184
2.1.2	Bestemmingsreserves (publiek)		
2.1.2.1	Bestemmingsreserve ouderraad	3.691	
2.1.2.3	Bestemmingsreserve aanvullende bekostiging PO-VO	361.677	
	Totaal bestemmingsreserves publiek		365.368
Totaal resultaat			<u>408.552</u>

De bestemmingsreserve "aanvullende bekostiging PO-VO" betreft extra middelen van het Rijk vanuit het onderwijsconvenant "Regeling bijzondere en aanvullende bekostiging PO en VO 2019" voor de inzet van ontwikkeltijd, werkdrukverlichting en begeleiding van startende leerkrachten. Dit bedrag is in december 2019 ontvangen en kan niet meer worden ingezet in 2019. De regelgeving verplicht om deze ontvangst wel nog in 2019 als opbrengst te verantwoorden. Omdat het SDL de gelden pas in 2020 in gaat zetten is hiervoor een bestemmingsreserve gevormd. Voor het SDL gaat dit om een bedrag van € 361.677,-

TOELICHTING OP DE TE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BALANS

1.1.2	Materiële vaste activa	1.1.2.1	1.1.2.3	1.1.2.4	
		Gebouwen	Inventaris en apparatuur	Overige materiële vaste activa	Totaal materiële vaste activa
		€	€	€	€
Stand per 01-01-2019					
	Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	2.078.677	3.757.703	1.911.594	7.747.974
	Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	1.186.348	2.408.875	1.670.335	5.265.558
	Materiële vaste activa per 01-01-2019	892.329	1.348.828	241.259	2.482.416
Verloop gedurende 2019					
	Investeringen	68.442	457.572	63.511	589.525
	Afschrijvingen	82.049	391.047	149.291	622.387
	Mutatie gedurende 2019	13.607-	66.525	85.780-	32.863-
Stand per 31-12-2019					
	Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	2.147.119	4.215.275	1.975.105	8.337.499
	Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	1.268.397	2.799.922	1.819.627	5.887.946
	Materiële vaste activa per 31-12-2019	878.722	1.415.353	155.478	2.449.553

In bovenstaande MVA staat heeft per 1-1-2019 een herrubricering plaatsgevonden van € 328.178,- tussen gebouwen en inventaris/apparatuur. Een aantal posten die betrekking hebben op inventaris/apparatuur waren eerder gepresenteerd onder gebouwen.

TOELICHTING OP DE TE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BALANS

1.1.3	Financiële vaste activa	Boek-waarde 1-1-2019	Investe-ringen 2019	Desinves-teringen 2019	Waarde-verandering 2019	Resultaat 2019	Boek-waarde 31-12-2019
		€	€	€	€	€	€
1.1.3.8	Overige vorderingen	14.045	-	-	-6.019	-	8.026
	Totaal Financiële vaste activa	14.045	-	-	-6.019	-	8.026
1.2 Vlottende activa							
1.2.2 Vorderingen		31-12-2019		31-12-2018			
		€	€	€	€		
1.2.2.1	Debiteuren	187.917		162.708			
1.2.2.2	OCW	72.543		-			
1.2.2.3	Gemeenten en Gemeenschappelijke regelingen	22.417		145.547			
1.2.2.10	Overige vorderingen	239.338		172.864			
1.2.2.16	Voorzieningen wegens oninbare vorderingen	-141.618		-121.149			
	<i>Subtotaal vorderingen</i>		380.597		359.970		
1.2.2.12	Vooruitbetaalde kosten	326.004		288.517			
1.2.2.15	Overige overlopende activa	1.168		18.712			
	<i>Overlopende activa</i>		327.172		307.229		
	Totaal Vorderingen		707.769		667.199		
Alle vorderingen genoemd onder 1.2.2 hebben een looptijd korter dan een jaar.							
1.2.4 Liquide middelen		31-12-2019		31-12-2018			
		€	€	€	€		
1.2.4.1	Kasmiddelen	5.372		5.187			
1.2.4.2	Tegoeden op bankrekeningen	4.531.905		3.859.318			
	Totaal liquide middelen		4.537.277		3.864.505		

2 Passiva									
2.1 Eigen vermogen									
	Stand per 01-01-2018	Resultaat 2018	Overige mutaties	Stand per 31-12-2018	Stand per 01-01-2019	Resultaat 2019	Overige mutaties	Stand per 31-12-2019	
	€	€	€	€	€	€	€	€	€
2.1.1 Eigen vermogen									
2.1.1.1	2.056.098	358.665	-	2.414.763	2.414.763	43.184	-	2.457.947	
2.1.1.2	68.912	2.255	-	71.167	71.167	365.368	-	436.535	
Totaal Eigen vermogen	2.125.010	360.920	-	2.485.930	2.485.930	408.552	-	2.894.482	
2.1.1.2 Bestemmingsreserves (publiek)									
	Stand per 01-01-2018	Resultaat 2018	Overige mutaties	Stand per 31-12-2018	Stand per 01-01-2019	Resultaat 2019	Overige mutaties	Stand per 31-12-2019	
	€	€	€	€	€	€	€	€	€
2.1.1.2.1	44.542	3.119	-	47.661	47.661	1.230	-	48.891	
2.1.1.2.2	24.370	-864	-	23.506	23.506	2.461	-	25.967	
2.1.1.2.10	-	-	-	-	-	361.677	-	361.677	
Totaal bestemmingsreserves (publiek)	68.912	2.255	-	71.167	71.167	365.368	-	436.535	
2.2 Voorzieningen									
	Stand per 01-01-2019	Dotatie 2019	Onttrek-king 2019	Vrijval 2019	Rente mutatie'	Stand per 31-12-2019	Bedrag < 1 jaar	Bedrag 1 t/m 5 jaar	Bedrag > 5 jaar
	€	€	€	€	€	€	€	€	€
2.2.1	627.543	167.028	156.943	-	-	637.628	69.618	495.200	72.812
2.2.3	1.130.389	565.000	550.837	-	-	1.144.552	770.255	374.297	-
Totaal Voorzieningen	1.757.932	732.028	707.780	-	-	1.782.180	839.873	869.497	72.812
2.2.1 Personele voorzieningen									
	Stand per 01-01-2019	Dotatie 2019	Onttrek-king 2019	Vrijval 2019	Rente mutatie'	Stand per 31-12-2019	Bedrag < 1 jaar	Bedrag 1 t/m 5 jaar	Bedrag > 5 jaar
	€	€	€	€	€	€	€	€	€
2.2.1.2	356.729	89.044	79.438	-	-	366.335	-	366.335	-
2.2.1.4	220.633	14.328	45.123	-	-	189.838	34.555	92.076	63.207
2.2.1.5	50.181	63.656	32.382	-	-	81.455	35.063	36.788	9.604
Totaal personele voorzieningen	627.543	167.028	156.943	-	-	637.628	69.618	495.200	72.812
2.2.1.2 Verlofsparen en sabbatical leave									
	Stand per 01-01-2019	Dotatie 2019	Onttrek-king 2019	Vrijval 2019	Rente mutatie'	Stand per 31-12-2019	Bedrag < 1 jaar	Bedrag 1 t/m 5 jaar	Bedrag > 5 jaar
	€	€	€	€	€	€	€	€	€
2.2.1.2.0	24.150	-	8.300	-	-	15.850	-	15.850	-
2.2.1.2.2	332.579	89.044	71.138	-	-	350.485	-	350.485	-
Totaal verlofsparen en Levensfasebewust personeelsbeleid	356.729	89.044	79.438	-	-	366.335	-	366.335	-
2.4 Kortlopende schulden									
	31-12-2019			31-12-2018					
	€	€	€	€	€	€	€	€	€
2.4.8			554.396			408.669			
2.4.9			745.673			697.266			
2.4.10			221.855			200.657			
2.4.12			20.943			2.203			
<i>Subtotaal kortlopende schulden</i>			<u>1.542.867</u>			<u>1.308.795</u>			
2.4.14			379.449			181.899			
2.4.16			381.041			499.785			
2.4.17			503.648			493.675			
2.4.19			218.958			300.150			
<i>Overlopende passiva</i>			<u>1.483.096</u>			<u>1.475.509</u>			
Totaal Kortlopende schulden			3.025.963			2.784.304			

TOELICHTING OP DE TE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

3 Baten									
3.1 Rijksbijdragen									
	2019		Begroot 2019		2018				
	€	€	€	€	€	€	€	€	€
3.1.1 Rijksbijdragen									
3.1.1.1	17.772.455		17.722.802		19.036.653				
Totaal Rijksbijdrage		17.772.455		17.722.802		19.036.653			
3.1.2 Overige subsidies									
3.1.2.1	3.706.677		3.016.603		2.478.224				
Totaal Rijksbijdragen		3.706.677		3.016.603		2.478.224			
3.1.4		631.488		435.244		167.739			
Totaal Rijksbijdragen		22.110.620		21.174.649		21.682.616			
3.2 Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden									
	2019		Begroot 2019		2018				
	€	€	€	€	€	€	€	€	€
3.2.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden									
3.2.2.2		40.416		37.500		39.650			
Totaal Overige overheidsbijdragen er subsidies overige overheden		40.416		37.500		39.650			
Totaal overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden		40.416		37.500		39.650			
3.5 Overige baten									
	2019		Begroot 2019		2018				
	€	€	€	€	€	€	€	€	€
3.5.1	55.512		-		104.555				
3.5.2	37.905		7.500		7.423				
3.5.5	232.026		215.628		275.385				
3.5.9	52.224		1.000		59.069				
3.5.10	453.978		457.805		563.715				
Totaal overige baten		831.645		681.933		1.010.147			
4 Lasten									
4.1 Personeelslasten									
	2019		Begroot 2019		2018				
	€	€	€	€	€	€	€	€	€
4.1.1 Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten									
4.1.1.1	12.418.049		15.789.383		12.298.993				
4.1.1.2	1.564.676		-		1.526.502				
4.1.1.5	1.998.595		-		1.829.305				
Totaal lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten		15.981.320		15.789.383		15.654.800			
4.1.2 Overige personele lasten									
4.1.2.1	167.029		125.000		127.699				
4.1.2.2	779.588		404.000		859.913				
4.1.2.3	546.947		462.750		488.707				
Totaal overige personele lasten		1.493.564		991.750		1.476.319			

4.1.3 Ontvangen uitkeringen personeel

4.1.3.2	Uitkeringen	73.967	-	66.282
	Af: Ontvangen uitkeringen personeel			
		73.967	-	66.282
	Totaal personele lasten	17.400.917	16.781.133	17.064.837

Gemiddeld aantal werknemers

Het gemiddeld aantal werknemers bedraagt 265 in 2019 (2018: 272). Hieronder is de onderverdeling te vinden van het gemiddeld aantal werknemers.

	2019	2018
Bestuur / Management	7	7
Personeel primair proces	196	203
Ondersteunend personeel	62	62
Totaal gemiddeld aantal werknemers	265	272

4.2 Afschrijvingen

	2019		Begroot 2019		2018	
	€	€	€	€	€	€
4.2.2	Afschrijvingen op materiële vaste activa	622.387		603.626		616.903
	Totaal afschrijvingen	622.387		603.626		616.903

4.3 Huisvestingslasten

	2019		Begroot 2019		2018	
	€	€	€	€	€	€
4.3.1	Huur	167.826		148.000		157.386
4.3.2	Verzekeringen	77		-		-
4.3.3	Onderhoudskosten (klein onderhoud)	172.804		165.350		187.695
4.3.4	Energie en water	158.436		160.000		141.166
4.3.5	Schoonmaakkosten	409.574		410.000		395.338
4.3.6	Belastingen en heffingen	32.750		41.494		25.568
4.3.7	Dotatie onderhoudsvoorziening	565.000		565.000		520.000
4.3.8	Overige	140.435		199.869		220.226
	Totaal huisvestingslasten	1.646.902		1.689.713		1.647.379

4.4 Overige lasten

	2019		Begroot 2019		2018	
	€	€	€	€	€	€
4.4.1	Administratie en beheerlasten	382.397		386.707		409.169
4.4.2	Inventaris en apparatuur	39.871		38.000		38.600
4.4.3	Leer- en hulpmiddelen	1.635.256		1.488.476		1.687.397
4.4.5	Overige	843.345		742.025		903.728
	Totaal overige lasten	2.900.869		2.655.208		3.038.894

4.4.1 Administratie en beheerlasten

	2019		Begroot 2019		2018	
	€	€	€	€	€	€
4.4.1.1	Administratie en beheerslasten	341.104		328.522		368.391
4.4.1.3	Telefoon- en portokosten	27.170		26.900		21.997
4.4.1.4	Kantoorartikelen	14.123		31.285		18.782
	Totaal administratie- en beheerslasten	382.397		386.707		409.170

Separate specificatie kosten instellingsaccountant

In het boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountants honoraria (reeds onderdeel van 4.4.1) ten laste van het resultaat gebracht:

	2019		Begroot 2019		2018	
	€	€	€	€	€	€
4.4.1.1.1	Controle van de jaarrekening	31.581		29.645		41.993
4.4.1.1.2	Andere controlewerkzaamheden	-		-		-
4.4.1.1.3	Fiscale advisering	-		-		-
4.4.1.1.4	Andere niet-controlediensten	-		-		-
		31.581		29.645		41.993

Uitsplitsing honoraria naar accountantskantoor

Alle hierboven opgesomde werkzaamheden zijn verricht door hetzelfde accountantskantoor in het huidig en/of vorig boekjaar.

Honoraria met betrekking tot de werkzaamheden

Bovenstaande honoraria betreffen uitsluitend de werkzaamheden die bij de stichting zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in art. 1, lid 1 W'ta (Wet toezicht accountantsorganisaties). De kosten voor de controle zijn inclusief bekostiging en omzetbelasting.

Bovenstaande accountants honoraria zijn verwerkt op basis van het facturenstelsel.

4.4.5 Overige lasten

	2019		Begroot 2019		2018	
	€	€	€	€	€	€
4.4.5.2	Representatiekosten	1.755		3.950		1.225
4.4.5.4	Buitenschoolse cq bijzondere activiteiten	323.617		257.850		368.781
4.4.5.6	Contributies	82.955		89.100		86.312
4.4.5.7	Abonnementen	2.933		4.360		4.021
4.4.5.8	Medezeggenschapsraad	37.943		43.400		39.484
4.4.5.9	Verzekeringen	11.326		10.350		11.651
4.4.5.10	Reproductiekosten, drukwerk, schoolgids	32.798		16.200		14.623
4.4.5.11	Toetsen en testen	21.816		18.000		18.420
4.4.5.12	Culturele vorming	128.508		195.065		188.708
4.4.5.13	Overige overige lasten	199.692		103.750		170.504
	Totaal overige lasten	843.345		742.025		903.729

6 Financiële baten en lasten

6.1 Financiële baten

	2019		Begroot 2019		2018	
	€	€	€	€	€	€
6.1.1	Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	119		-		1.004
	Totaal financiële baten	119		-		1.004

6.2 Financiële lasten

	2019		Begroot 2019		2018	
	€	€	€	€	€	€
6.2.1	Rentelasten en soortgelijke lasten	3.174		4.500		4.485
	Totaal financiële lasten	3.174		4.500		4.485

(VOORSTEL) BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

		Resultaat 2019	
		€	€
2.1.1	Algemene reserve (publiek)		43.184
2.1.2	<u>Bestemmingsreserves (publiek)</u>		
2.1.2.1	Bestemmingsreserve ouderraad	3.691	
2.1.2.3	Bestemmingsreserve aanvullende bekostiging PO-VO	361.677	
	Totaal bestemmingsreserves publiek		<u>365.368</u>
	Totaal resultaat		<u><u>408.552</u></u>

De bestemmingsreserve "aanvullende bekostiging PO-VO" betreft extra middelen van het Rijk vanuit het onderwijsconvenant "Regeling bijzondere en aanvullende bekostiging PO en VO 2019" voor de inzet van ontwikkeltijd, werkdrukverlichting en begeleiding van startende leerkrachten. Dit bedrag is in december 2019 ontvangen en kan niet meer worden ingezet in 2019. De regelgeving verplicht om deze ontvangst wel nog in 2019 als opbrengst te verantwoorden. Omdat het SDL de gelden pas in 2020 in gaat zetten is hiervoor een bestemmingsreserve gevormd. Voor het SDL gaat dit om een bedrag van € 361.677,-

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

De uitbraak van het COVID-19 virus heeft geen (significante) invloed op de cijfers over het boekjaar 2019. Het college van bestuur heeft passende maatregelen genomen c.q. zorgt ervoor dat passende maatregelen worden genomen om de continuïteit van de bedrijfsactiviteiten te waarborgen. Het college van bestuur acht een duurzame voortzetting van de bedrijfsactiviteiten derhalve niet onmogelijk. De jaarrekening is dan ook opgemaakt uitgaande van de veronderstelling van continuïteit van het Stedelijk Dalton Lyceum.

WNT-VERANTWOORDING 2019

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT) in werking getreden. De WNT schrijft voor dat de beloning van topfunctionarissen verantwoord dient te worden in de jaarrekening, ook als de beloning beneden de norm blijft. Voor overige functionarissen geldt publicatieplicht alleen als de norm overschreden wordt.

Indeling en bezoldigingsklasse

De indeling van de rechtspersonen of instellingen over de bezoldigingsklassen gebeurt op basis van drie generieke instellingscriteria te weten:

- (a) de gemiddelde totale baten per kalenderjaar
- (b) het gemiddelde aantal leerlingen, deelnemers of studenten, en
- (c) het gewogen aantal onderwijssoorten of -sectoren.

Deze instellingscriteria bieden een weergave van de zwaarte van de functie van de topfunctionaris gebaseerd op functiewaarderingsverhoudingen. Gezamenlijk geven de criteria een indicatie van de complexiteit van de betreffende bestuursfunctie

Voor ieder criterium wordt een schaal gehanteerd. Uit de score op die schaal volgt een aantal complexiteitspunten. Het totaal van deze complexiteitspunten bepaalt in welke bezoldigingsklasse de rechtspersoon of instelling valt en welk bezoldigingsmaximum daarmee van toepassing is op de topfunctionaris(sen). Voor de bepaling van de complexiteitspunten verwijzen wij naar de Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren.

Complexiteitspunten

Aantal complexiteitspunten per instellingscriteria:	2019
Gemiddelde totale baten	4
Gemiddeld aantal leerlingen, deelnemers of studenten	2
Gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren	3
Totaal aantal complexiteitspunten	9
Bezoldigingsklasse	D
Bezoldigingsmaximum	€ 152.000

Afwijkende bezoldiging

Er is geen afwijkende bezoldiging van toepassing voor het verslagjaar 2019.

Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Niet van toepassing, er zijn geen leidinggevende topfunctionarissen en toezichhoudende topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder.

WNT-VERANTWOORDING 2019

Leidinggevend topfunctionaris met dienstbetrekking of zonder dienstbetrekking vanaf 13e maand van de functievervulling

De volgende leidinggevend topfunctionarissen met dienstbetrekking of zonder dienstbetrekking vanaf 13e maand van de functievervulling zijn in de tabel hieronder opgenomen.

Leidinggevende topfunctionaris	
Aanhef	Mevrouw
Voorletters	M.E.M.
Tussenvoegsel	van der
Achternaam	Krogt

Functiegegevens in verslagjaar (2019)	
Functie(s)	Voorzitter CvB
Aanvang functie	01-01
Afloop functie	31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,000
Dienstbetrekking	Ja
Leidinggevend topfunctionaris bij andere WNT-instelling	Nee
Is werkzaam in dienstbetrekking als topfunctionaris (geen toezichthouder) bij de volgende andere WNT plichtige instelling(en)	

Bezoldiging in verslagjaar (2019)	
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	115.846
Beloningen betaalbaar op termijn	19.836
Subtotaal bezoldiging	135.682
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-
Bezoldiging	135.682
Individueel toepasselijk Bezoldigingsmaximum	152.000
Afwijkend maximum vanwege toegekende uitzondering	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens in vorig verslagjaar (2018)	
Functie(s)	Voorzitter CvB
Aanvang functie	01-01
Afloop functie	31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,000
Dienstbetrekking	Ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	117.917
Beloningen betaalbaar op termijn	17.924
Subtotaal bezoldiging	135.841
Bezoldiging	135.841
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	146.000

Toelichting

Bovenstaande leidinggevende topfunctionaris(sen) heeft (hebben) geen uitkering wegens beëindiging dienstverband in 2019 ontvangen.

Bij deze leidinggevende topfunctionaris(sen) is er geen overschrijding van het bezoldigingsmaximum na cumulatie van alle bezoldigingen bij deze en andere WNT-instellingen.

Leidinggevend topfunctionaris zonder dienstbetrekking maand 1 - 12 van de functievervulling

Niet van toepassing, er zijn geen leidinggevend topfunctionarissen zonder dienstbetrekking maand 1- 12 van de functievervulling.

Toezichhoudend topfunctionaris

De volgende toezichhoudend topfunctionarissen zijn in de tabel hieronder opgenomen.

Toezichhouder				
Aanhef	De heer	De heer	De heer	Mevrouw
Voorletters	F.	R.J.M.	J.	F.G.
Tussenvoegsel	van der	van der		
Achternaam	Wende	Broek	Mastik	Evenboer-Nijmar

Functieervulling in verslagjaar (2019)

Functie categorie	Voorzitter	Lid	Lid	Lid
Aanvang functie	01-01	01-01	01-01	01-01
Afloop functie	31-12	31-12	31-12	31-05

Bezoldiging in verslagjaar (2019)

Bezoldiging	5.500	3.628	3.700	1.851
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	-	-	-
Bezoldiging	5.500	3.628	3.700	1.851
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	22.800	15.200	15.200	7.538
Afwijkend maximum vanwege toegekende uitzondering				
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens in vorig verslagjaar (2018)

Functie categorie	Voorzitter	Lid	Lid	Lid
Aanvang functie	01-01	01-01	01-01	01-01
Afloop functie	31-12	31-12	31-12	31-12
Bezoldiging	5.500	3.862	3.700	3.703
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	21.900	14.600	14.600	14.600

Toelichting

Bovenstaande toezichhoudende topfunctionaris(sen) heeft (hebben) geen uitkering wegens beëindiging dienstverband in 2019 ontvangen.

Toezichthouder

Aanhef	De heer	De heer	De heer
Voorletters	J.B.M.	J.C.M.	J.B.
Tussenvoegsel			
Achternaam	Onderwater	Rasch	Evenboer

Functieervulling in verslagjaar (2019)

Functie categorie	Lid	Lid	Lid
Aanvang functie	01-01	01-07	01-10
Afloop functie	30-09	31-12	31-12

Bezoldiging in verslagjaar (2019)

Bezoldiging	3.450	2.243	925
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	-	-
Bezoldiging	3.450	2.243	925
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	11.369	7.662	3.831
Afwijkend maximum vanwege toegekende uitzondering			
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens in vorig verslagjaar (2018)

Functie categorie	Lid
Aanvang functie	01-01
Afloop functie	31-12
Bezoldiging	4.600
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	14.600

Toelichting

Bovenstaande toezichhoudende topfunctionaris(sen) heeft (hebben) geen uitkering wegens beëindiging dienstverband in 2019 ontvangen.

Niet-topfunctionarissen boven de norm

Niet van toepassing, er zijn geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die een bezoldiging boven het individueel toepasselijk drempelbedrag hebben ontvangen.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Verplichtingen

De volgende niet uit balans blijvende verplichtingen worden hieronder toegelicht.

Vlg Nr.	Leverancier	Vorm	Omschrijving	Locatie	Periode van t/m		Jaarlijkse verplichting	verplichting tot einde looptijd	verplichting tot einde looptijd
							€	€	€
1.	G. Ooyen	Overige	Schoonmaak	OVK	1-7-2018	onbepaalde tijd	129.759		
2.	Beercoo	Overige	Schoonmaak	LP/EUL/KTW	1-7-2018	onbepaalde tijd	287.515		
3.	Ricoh / BNP	Huur	Kopieren	KTW	20-1-2015	2-4-2020	15.500	10.333	10.333
4.	Canon / BNP	Huur	Kopieren	OVK	31-3-2014	2-4-2020	11.150	7.433	7.433
5.	Van Dijk Educatie	Huur	Leermiddelen	SDL Breed muv KTW	1-4-2019	1-4-2021	286.970	358.713	358.713
6.	Van Dijk Educatie	Huur	Leermiddelen	KTW	1-4-2019	1-4-2021	330.322	412.902	412.902
7.	Dyade Onderwijs	Overige	Adm. Dienstverl. PZ en FZ	SDL-breed	13-11-2015	12-11-2023	112.868	442.066	442.066
8.	Constructive *	huisvesting	Schilderwerk	OVK en KTW	1-1-2019	31-12-2023	21.784	87.135	87.135

* Constructive heeft niet een jaarlijks gelijke verplichting, derhalve bij jaarlijkse verplichting een gemiddelde opgenomen.

ONDERTEKENING

Origineel getekend door:

College van bestuur	Functie	Datum
mw. M.E.M. van der Krogt	Voorzitter	18 juni 2020

Origineel getekend door:

Raad van toezicht	Functie	Datum
dhr. J.C.M. Rasch	Plaatsvervangend voorzitter	18 juni 2020
dhr. J.B. Evenboer	Lid	18 juni 2020
mw. M. Neeffe	Lid	18 juni 2020
mw. E.C.M.M. Korteweg	Lid	18 juni 2020
dhr. A. Beune	Lid	18 juni 2020

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de raad van toezicht van Stichting voor Openbaar Onderwijs in Dordrecht

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting voor Openbaar Onderwijs in Dordrecht te Dordrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting voor Openbaar Onderwijs in Dordrecht op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019.

De jaarrekening bestaat uit:

- (1) de balans per 31 december 2019;
- (2) de staat van baten en lasten over 2019; en
- (3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting voor Openbaar Onderwijs in Dordrecht zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd.

Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het college van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het college van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het college van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het college van bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het college van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Zoetermeer, 18 juni 2020

Astrium Onderwijsaccountants B.V.

Was getekend

A. van der Have MSc RA

Bijlage bij de controleverklaring

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - o dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - o van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn.
het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

GEGEVENS OVER DE RECHTSPERSOON

Naam:	Stedelijk Dalton Lyceum
Rechtsvorm:	Stichting
Zetel:	Dordrecht
KvK nummer:	24349808
Adres:	Eulerlaan 51, 3328 KS Dordrecht
Telefoon:	078-6526568
E-mailadres:	centraal@dalton-dordrecht.nl
Internetsite:	www.dalton-dordrecht.nl
Contactpersoon:	L. Raaijmakers
Telefoon:	078-6526567
E-mailadres:	L.raaijmakers@dalton-dordrecht.nl
Bestuursnummer:	41397
BRIN-nummers:	24PY Stichting voor Openbaar Onderwijs in Dordrecht (Stedelijk Dalton Lyceum)

ST E D E L I J K
dalton LYCEUM